

Izhaja ob 4. jutraj.

Stane mesečno Din 25.—; za ino-
zestvo Din 40.— neobvezno.

Oglaš po tarifu.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafova ulica šte. 5/L.
Telefon šte. 72, ponoči tudi
šte. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 36.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešer-
nova ulica št. 4. — Telefon št. 492

Podružnici: Maribor, Barvarska ulica
št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.

Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljub-
jana št. 11.842 — Praha číslo 78.180.
Wien, Nr. 105.341.

Ljubljana, 11. februarja.

Konferenca Male antante v Temišvaru se je proglasila kot izredna konfe-
renca in je trajala samo en dan, a je
vendarle izredno važna po problemih,
ki so jih razmotirali vnanji ministri
tekot par ur.

Brez dvoma smo danes na nekakem
razpotju evropske politike. In to na
važnem razpotju. Najvažnejši znak no-
vega razdobja je pristop Nemčije k
Zvezi narodov. Ta dogodek je velevaž-
en, zakaj Nemci so se odločili za pre-
okret na desno iz povsem praktičnih
razlogov, pod perspektivo računov, da
bodo na ta način lažje dosegli zboljša-
nje svojega položaja, nego če se drže
jezno ob strani, ozirajoč se na pomoč
v — Moskvo. Posledice tega dejstva
so se pokazale že tudi na konferenci
Male antante, ki je morala k temu za-
vzeti svoje stališče.

Uradno poročilo o konferenci ne po-
roča nič konkretnega v tem ozi-
ru, kar seveda še prav nič ne pomeni.
Verjetno je, da so točni komentarji čas-
opisja, ki pripovedujejo, da je dr. Be-
neš opozoril na to, da bo Nemčija po
pristopu k Zvezi narodov pričela z in-
tenzivno akcijo za nemške narodne
manjšine v srednjeevropskih državah.
Da bo ta domneva pokazala že v krat-
kem, kako pravilno je bila postavljena,
o tem ne more biti nikakega dvoma;
saj jo sumljivo zgovorno potrjuje izre-
den krik, ki so ga Nemci dvignili radi
južnotirolskih Nemcev. Tu se brez dva-
ma politika dr. Stresemanna popolno-
ma ujema s politiko nemških nacional-
nih društev, ki so organizirala boj kot
in drugo proti Italiji. Stališče maloan-
tantnih držav mora biti v tem pogledu
pred forumom Zveze narodov enotno.

Druga nova orientacija prihaja v ev-
ropsko politiko od ruske strani. S tem,
da se je Českoslovaška odločila pri-
znati sovjetsko vladu, se je storil v ob-
močju Male antante odločilen preokret.
Dr. Beneš je sicer poročal, da se je pri-
znanje zavleklo, ker se je Rusija po-
kazala preveč nepopustljivo, kar se tiče
komunistične propagande. Ako so po-
ročila v vseh podrobnostih točna, bi
bila sovjetska vlada napram CSR bolj
agresivna, kakor se je kazala sicer v
zadevi spoprijaznitja z ostalimi evrop-
skimi državami. Toda jasno je, da se
zbližanje med Prago in Moskvo ne bo
ustavilo na tej oviri.

V tej točki imajo sicer države Male
antante proste roke in n. pr. Rumunija
še dolgo ne bo mogla slediti Českoslo-
vaški. Toda bolj se bodo vjemale njih-
ove težnje glede druge točke, pri ka-
teri je uloga Rusije važna, to je glede
splošne razorožitve, kar tvori eno naj-
aktualnejših gibanj sodobne evropske
in svetovne politike. V tem pogledu bo
stališče vseh maloantantnih držav pre-
cej enako, to je, da ne gre lahkomišel-
no vreči puške iz rok, dokler je še to-
liko neurejenega stanja v vzhodni po-
lovici Evrope.

Trdi se, da bo problem balkanskega
pakta tvoril predmet razgovorom kon-
ferenci v maju. V tem oziiru je naše
stališče znano in težišče situacije ni na
konferenci Male antante, marveč v po-
drobnih pogajanjih med balkanskimi
državami samimi, ki bi morala biti se-
veda do mainika zaključena.

In naposled madžarski problem, ki je
tvoril pač glavni predmet razgovorom
v Temišvaru. Meritorno ni mogla kon-
ferenca storiti drugega, kakor izjaviti,
da treba še počakati na definitivne re-
zultate preiskave proti ponarejeval-
cem. Toda iz raznih enunciacij, časopis-
nih in oficijoznih, se je izreklo proti
Budimpešti tako različno razmišljanje
Male antante, da ne more biti prav ni-
kakega dvoma več, na kaj se jim je
pripraviti. Vidi se jasno, da vzame
Mala antanta madžarski incident zelo
resno, in da misli v odločilnem trenu-
tku nastopiti s konkretnimi zahtevami,
kako da se prepreči za bodočo po-
novitev sličnih »podjetij« finančnopoliti-
čne nature. Da stališče Male antante
gleda restavracije Habsburžanov na
madžarskem prestolu ne more biti du-
gačno nego doslej je jasno samo ob
sebi. V tem pogledu more biti Mali an-
tanti samo dobrodošlo, da so madžar-
ski iredentisti s svojo afero vpletli tudi
Francijo v svojo zadevo in jo našču-
vali zoper sebe.

Vnanji ministri Male antante so na-
glašali v svojih razgovorih novinarjem,
da je bila konferenca — manifestacija
Male antante napram sodobnim politi-
čnim dogodkom. To je točno; vsi, ki
imajo posla v vnanji politiki srednje
Evrope, se bodo zavedali, da je zanje
še vedno najmerodajnejše to, kar skle-
pajo ministri Male antante.

Radić vse demantira

V včerajšnji seji Narodne skupščine je Radić med splošnim sme-
hom opozicije dokazoval svojo nedolžnost. — Nezadovoljnost
pri radikalih.

Beograd, 11. februarja, r. Dopoldansko se
je Narodne skupščine so pričakovali z veli-
kim zanimanjem, ker je bil naznanjen Radi-
ćev govor, v katerem naj bi minister pro-
svete preklical in obžaloval svoje dalmatin-
ske izjave. Zaradi tega je bila skupščinska
dvorana polna poslancev, pa tudi galerije
in zlasti diplomatska loža so bile gosto za-
sedene.

Na dnevnem redu je bila danes interpela-
cija o seljaških pašnikih v Bosni. Radić je
nervozno čakal, da pade s strani govornik-
ov kakšna beseda, ki bi mu mogla dati po-
vod, da se priklasi in govori. Toda opozici-
ja je bila očividno zlobno domeni. Go-
vorniki so se držali strogo predmeta in niso
dali g. Radiću nobenega povoda, da se
oglasi. Na ministrski klopi je sedel tudi Pa-
šić, ki je z napeto pozornostjo pazil kdaj
pride Radić do besede. Bilo je zaman. Do-
poldanska seja, na kateri so se razpravljale
razne bosanske agrarne zadeve, ki kažejo,
kako se je pod sedanjim režimom poslab-
šalo stanje tudi na tem polju je potekla mi-
rno in na splošno razočarano publike brez
Radićevega govora...

Popoldanska seja se je začela ob 5. Naj-
prej je državni podtajnik dr. Andrić branil
vladno agrarno politiko v Bosni. Za njim
so govorili poslanci Kujundžić, Nurića Pu-
zorac in samostojni demokrat dr. Paleček,
ki so kritizirali postopanje vlade. Radićev-
ci so neprestano motili dra Palečka z med
klici. Stjepan Radić mu je zaklical da je
»eksponent svoje mizerije«, vsled česar ga
je moral predsednik Trifković pozvati k
redu. Seveda dr. Paleček ni ostal dolžan in
je kvitiral opazko z enakim poklonom. Go-
vornik je nato podvrnil agrarno politiko
vlade ostri kritiki in zahteval, naj vlada na
mesto revizije agrarnih interesov rajši
izvede revizijo veleposestnikov. Tu je treba
ugotoviti velike zlorabe. Veleposestniki im-
ajo preko maksima zemlje, veliko več kot
jim gre. Dr. Paleček je predlagal, naj se
državno posestvo Belje uporabi za svrhe
agrarne reforme. Nadalje je ugotovil, da po
stopajo oblastva proti hišnim posestnikom
veliko bolj strogo, kot proti veleposestni-
kom. Agrarna reforma naj obsega tudi
ogromne gozdne komplekse latifundistov in
naj se donese zakon o revizijski segregaciji.

Potem se je prijavil k besedi prosvetni
minister Stjepan Radić. V dvorani je nastala
tišina. Radić je začel svoj govor zelo tiho.
Ugovarjal je postancu dr. Palečku, ki je
rekel, da vlada nima programa in ki je kri-
tiziral »narodni sporazum«. Današnja vlada
je kmetiska in vodi seljaško politiko (Smeh.
Ironični klici). Potem je prešel Radić na

dosedanji Radićevih izjavah. Vsi radikali
so v razgovoru z novinarji naglašali, da jih
je Radićev govor prejel kot zadovoljil in da
niso niti za korak na boljšem v reševanju
križe. O tem se bo jutri razpravljalo na seji
ministrskega sveta, potem pa v radikalnem
klubu. Toda gotovo je, da Pašić nima nobe-
ne nove kombinacije, ki naj bi zamenila se
danjo vladno večino. Vsi znaki kažejo, da
bo treba iti preko vsega tega do novih do-
godkov, ki jih bo prav gotovo prejel ali slej
izrazil Stjepan Radić.

Zvečer je odgovoril v Zagreb minister za
socialno politiko, Simonović. Nekateri po-
litičarji zlobno trde, da je — zbežal pred Ra-
dićevim zgovornostjo... Na dvoru je bil po-
poldne je predsednik Narodne skupščine
Trifković.

SDS zahteva pojasnilo o agita- ciji papeškega nuncija

Beograd, 11. februarja, p. Vsled Radićeve-
ga govora na današnji seji Narodne skup-
ščine o agitaciji papeškega nuncija Pellegri-
nietija po Dalmaciji je naslovil samostojni
demokrat Večeslav Vilder na ministra za
zunanje stvari in za vere interpelacijo, v
kateri pravi: Minister prosvete Stjepan Ra-
dić je izjavil v svojem današnjem govoru,
da je odpotoval v Dalmacijo in posebno v
Dubrovnik na pobudo in po predhodnem
sporazumu z edinim namenom, da pobija
akcijo in agitacijo papeškega nuncija Pelle-
grinietija, ki je šel preko mej svojih funk-
cij. Zato vprašujem ministra, ali je trditve
ministra prosvete istinita in kaj namerava
vlada storiti? Nadalje zahtevam, da poda
vlada o tem poročilo in ako potrebno, da
zahteva zadoščenje za tako postopanje pred
stavnika Vatikana in da ja jamstva, da se
zastopnik sv. stolice v bodoče drži meja, ki
mu jih določa njegovo mesto.

Gospod Plamenac zahteva viteško zadovoljščino

Še ena »častna afeta« v Beogradu.

Beograd, 11. februarja, p. Vsled članka
posl. Moskovljevića proti bivšemu črnogor-
skemu ministrskemu predsedniku Jovanu
Plamencu je ta gospod poslal danes k piscu
članka dva prijatelja Petrovića in Vučko-
viću in zahteval od njega zadoščenje z oro-
žjem. Poslanec Moskovljević je odklonil vsa-
ko razpravo o tem.

Pred likvidacijo italijansko-nemškega incidenta

Umik bavarskega ministrskega predsednika. — Nemčija ne bo več odgovarjala. — Nemški in italijanski komentariji.

Monakovo, 11. februarja, k. Ministrski
predsednik dr. Held je dovolil zastopniku
listov »Gazzetta del Popolo« v Turinu in
»Gazzetta del Popolo di Roma« razgovor,
v katerem je na vprašanje, iz katerih
vzrokov je imel znani govor proti Italiji,
izjavil, da ni držal nobenega govora proti
Italiji.

Dr. Held je opozarjal na besedilo svojih
izjavljanih glede Južne Tirolske po uradnem
stenografskem zapisniku ter poudarjal: Iz
zveze z govori poslancev izhaja, da ni niti
po besedilu niti po smislu govoril o poli-
tični osvoboditvi Južne Tirolske. Hotel je
le reči, da bi se morale Nemcem v Južni
Tirolski dati iste pravice glede jezika v šo-
lah, pri verskem pokuku in pri sodnji, ka-
kor jih imajo celo v Afriki kolonialni na-
rodi. Zdi se pa, da so vsled napačne trans-
misije ali vsled napačnega prevoda njego-
vega govora nastala v Italiji nesporazum-
ljenja.

Na vprašanje zakaj dovoljuje bavarska
državna vlada bojkotno gibanje, je ministr-
ski predsednik izjavil: Povdarjam najenergi-
čneje, da bavarska državna vlada nima
ničesar opraviti z bojkotnim gibanjem pro-
ti Italiji, ki ga ni niti povzročila niti pod-
pirala. Ravno nasprotno je večkrat svarila
pred tem gibanjem ter skušala vplivati v
tem smislu na gotove organizacije in tudi
na časopise.

Berlin, 11. februarja, s. Kakor poročajo IL
stf, državna vlada ne namerava oficijelno
odgovoriti na včerajšnji govor italijanske-
ga min. predsednika v senatu, ker se raz-
vidi iz Mussolinijevoga govora namera li-
kvidirati incident.

Listi označujejo kot važno dejstvo, da se
je Mussolini v svojem včerajšnjem go-
voru takorekno umaknil za Brenner in da
ni ponovil svoje pretnje glede prenosa Ita-
lijanske tricolorne bolj proti severu. Listi
opozarjajo še na dve točki govora v sena-
tu, v katerih je Mussolini netočno obrazlo-
žil obstojne odnose, Mussolini je zani-
kal, da je tudi za brennersko mejo zahteval

ona jamstva, ki so se z zapadnim paktom
določila za zapadno mejo Nemčije. Listi
pišejo, da je očividno pozabil na svoj la-
stni govor od 20. maja 1925, v katerem je
izrecno ugotovil, da se ne more zjamčiti
samo meja ob Renu, temveč tudi meja na
Bremerju. Poleg tega je zunanji urad v
Rimu dobil večkrat vprašanje, kako stališče
bi Nemčija zavzela napram zjamčenju
brennerske meje. Tudi glede postopanja
narodnostnih manjšin v Nemčiji je Musso-
lini izrekel neresnične trditve.

Rim, 11. februarja, o. K Mussolinijevemu
odgovoru piše »Messaggero« naslednje: Za
svetovni mir odgovorne vlade in narodi
bodo znali ceniti moški in odlični nastop
Mussolinija, ki sprejema borbo ne toliko v
svrhu obrambe dostojanstva in interesov
Italije, kolikor v svrhu zaštite novega ev-
ropskega reda in s tem evropskega mira.

»Tevere« komentira Mussolinijev odgo-
vor tako-le: Pašistovska Italija je odgo-
vorila na nemški manevar, kakor je bilo
potrebno. Na vseh frontah zmagovalno
Nemčijo je doletel na italijanski meji prvi
poraz. Upamo, da bo o tem razmišljala.
Včerajšnji Mussolinijev govor je formalen
poziv Nemčiji, naj se zaveda, da Zveza
narodov ne bo nikoli zavetja, izza katere-
ga bi smela Nemčija nekaznovano odpirati
svoj ogenj.

»Piccolo Giornale d' Italia« piše: Glede
na govorništvi dvboj med Mussolinijem in
Stresemannom moremo reči, da je popo-
larna razdila položaj. Pravilno je, da je
Mussolini obsodil nemške zahteve, ki ogro-
žajo mir. Kakor je Ren Nemcem svet, rav-
no tako so tudi Italijanom svete Alpe, pre-
ko katerih so vpadale nemške tolpe skozi
stoletja v našo deželo, ki jo Stresemann
vjudno naziva deželo solca.

Milan, 11. februarja, o. Davi ob 8.40 je
prisil semkaj Mussolini, na kolodvoru so
ga sprejeli zastopniki oblasti ter brat Ar-
naldo. Nekateri zatrjujejo, da ni izključeno,
da bo Mussolinij ob tej priliki posetil
D' Annunzia v Gardone.

Pred novimi senzacijami v madžarski aferi?

Delovanje parlamentarnega preiskovalnega odbora. — Zagovor notranjega ministra. — Nove aretacije.

Budimpešta, 11. februarja, s. Pravosodni
minister je danes po daljšem razgovoru z
min. predsednikom grofom Bethlenom iz-
javil novinarjem, da se mora dodatna pre-
iskava smatrati za končano. Pred parla-
mentarnim preiskovalnim odborom so bili
nocoj zaslišani Windischgrätz, Nadossy,
Raba, general Haits in polkovnik Kurtz o
političnem ozadju falzifikatorske afere. V
parlamentarnih krogih se pričakuje od tega
zaslišavanja senzacionalen uspeh, ker me-
nijo, da se bo vplivu članov odbora posre-
čilo pripraviti obtožence do priznanja gle-
de političnih vzrokov.

Na današnji seji parlamenta je govoril
notranji minister Rakovskij, ki je zavrnil
trditve opozicionalnih poslancev, češ da je
pred parlamentarnim preiskovalnim odo-
brom priznal, da je zagrešil gotove krivice.
Socialni demokrati so ministra večkrat
prekinjali s klici: Odstopite, odstopite! S
povzdignjenim glasom je izjavil Rakovskij:

Nisem stal pred preiskovalnim odborom kot
obtoženec, temveč kot prič. (Velikanski
nemir pri socialnih demokratah.) Javno
menenje in Narodna skupščina sta poklica-
ni, da izrečeta svojo sodbo. Nasproti tr-
ditvi, da bo moj zagovor ravno tako na-
pachen, kakor so bile potne legitimacije fal-
zifikatorjev, kličem kot prič vsu državo
za to, kako so pod mojimi štiriletnimi mi-
nistrovanjem napredovale javne razmere.
Poslanec Payer (soc. dem.): Pod vašim
ministrovanjem so bili izvršeni atentati. Mi-
nister Rakovskij je opozarjal nato, da je
ob začetku ministirovanja res prišlo do iz-
gredov. Po daljšem trudu pa se je posre-
čilo vsvariti urejene razmere.

Policija je danes dopolnje aretirala na-
meščena nacionalnega združenja Belo
Vargo, ki je kot tajnik že aretiranega Szor-
tseyja osumljen, da je sodeloval pri pri-
pravah za falzifikacijo francoskih frankov.

Po konferenci Male antante

Nemčija postavi na dnevni red manjšinsko vprašanje.

Beograd, 11. februarja, r. Iz diplo-
matskih krogov Male antante se dozna-
va, da se bo prihodnja konferenca Male
antante vršila na Bledu sredi maja. Na
sedanji konferenci Male antante je vče-
raj opozoril zunanji minister dr. Beneš
na skorajšnji vstop Nemčije v Zvezo
narodov ter naglašal kot gotovo, da bo
Nemčija takoj po sprejetju v Zvezo na-
rodov uvedla akcijo za ureditev mani-
jšinskih vprašanj v državah Male an-
tante.

Minister Ninčić se je nocoj vrnil v
Beograd ter je znova povdaril novinar-
jem, da je konferenca pokazala popo-
lno solidarnost Male antante.

Seja načelnikov klubov

Beograd, 11. februarja. Popoldne je bila
seja načelnikov skupin. Samostojni demo-
krati, ki se doslej niso udeleževali teh sej,
so spreminili svoje taktiko, ter so danes
poslali kot svojega zastopnika poslance Va-
lerijana Pribičevića. Vlada je predlagala,
naj bo prihodnja seja skupščine šele v to-
rek, ker je jutri praznik Treh jerarhov, ki
ga praznujejo radikali po vsej deželi, v pon-
deljek pa je pravoslavni praznik Sretenje.
Na ta način naj bi odpadla tudi sobotna se-
ja, da bi imeli poslanci štiri dni prosto. Po-
slanec Pribičević se ni strinjal s tem pred-
logom, vsled česar je propadla vladna zahte-
va in bo prihodnja seja Narodne skupščine
v soboto.

Položaj v Damasku

Beirut, 11. februarja, s. Glasom naredbo
bo imenovana v Damasku provizorna vlada.
Do končanih volitev in do ustvaritve kon-
noveljavne režima bo izredni delegat vr-
hovnega komisarijata vodil tekoče posle.
Za vojaškega guvernerja v Damasku je bil
imenovan general Andrea.

Mussolini ponujal pomoč Nemčiji?

Berlin, 11. februarja, d. »Der Tag« priob-
čuje senzacionalno razkritje nekega nem-
škonacionalnega novinarja, ki zatrjuje, da
je Mussolini l. 1923. ponudil Nemčiji voja-
ško pomoč Italije proti Franciji. Poročilo
pravi, da je poslal Mussolini generala Ca-
pella v Berlin, ki je sporočil nemški vladi,
da garantira Italija za orožje in opremo v
slučaju nemškega odpora. Mussolini je te-
daj očividno mislil na možnost angleško-
italijansko-španske zveze proti Franciji.

Bombni atentat na španskega diktatorja

Pariz, 1. februarja, o. »Journal« poroča iz
Hendaye, da je bilo v Barceloni, ko se je
tamkaj mudil španski diktator Primo de Ri-
vera, izvršenih več atentatov, ki so bili na-
menjeni njegovim osebi. V raznih okrajih
glavnega mesta Katalonije se je razpočilo
sedem bomb. Na mestu, kjer je izstopil Pri-
mo de Rivera, je eksplodiral peklenjski stroj.
Isto se je dogodilo, ko je min. predsednik
vstopil v vlak, da se odpelje v Madrid. Te
atentate so baje izvršili sindikalisti ali pa
pristaši katalonske stranke in baje so aten-
tati v zvezi s procesom, ki se bo vršil te
dni proti krivcem atentata, izvršenega pred
letom dni pri Garrasu proti diktatorju Pri-
mo de Riveri.

Weiss izročen sodišču

Dunaj, 11. februarja, s. Bivši glavni ured-
nik lista »Abend« Aleksander Weiss je bil
danes v zvezi z zadnjimi razkritji aretiran
ter izročen deželnemu sodišču.

Poplave na Angleškem

London, 11. februarja, d. Skoraj enome-
sečno deževje je povzročilo velike povod-
nje po vsej Angliji. Najhujša je povodenj
v Northamptonu, kjer je promet mogel le
še s čolni. Škoda je neprecenljiva.

Dr. Korošec zopet centralist

Sedaj demantira svoj govor ter izjavlja, da danes ni zanj glavno vprašanje federalizem, avtonomija ali široka samouprava. — Blamirani «Slovenec».

Formalni načelnik SLS, dr. Korošec, je začel hoditi pota Stjepana Radića, ki danes nepremišljeno klobasari o vseh mogočih in nemogočih stvareh, jutri in pojutrišnjem pa vse popravlja in preklicuje. Kakšen vik in krik je dvigal zadnje dva dni «Slovenec» ter dokazoval kako je pravi trenutek izbral doktor Korošec, da je v Narodni skupščini s polnim povdarmom povedal čisto in golo «resnico», da smo Slovenci za federalizem, za avtonomijo, proti centralizmu in proti Srbom. Se včeraj je «Slovenec» pisal, da je bilo treba doktorju Korošcu povedati, da «Slovenec» ne bo nihče več trčil s frazami o narodnem edinstvu in podobno, ker si je pri nas danes že vsak od prvega do zadnjega popolnoma na jasno o tem, da nas pod to krinko nacionalni imperijalizem vladajočih samo izesava in izrablja.

«Tu imate zdaj resnico v brk, pa naredite, kar hočete.» Tako krepko in samozavestno se je odrezal škofov list, obenem pa znova podčrtal nujnost in potrebo državnopravne gonje, češ: «Centralisti se seveda ustijo — njegovi slovenski hlapci v prvi vrsti — da more država ozdraviti le, če pustimo na stran «državnopravne» zahteve in se lotimo pozitivnih gospodarskih in socialnih problemov. Izkušnja pa nas uči, da je ugodna rešitev ravno naših gospodarskih in socialnih vprašanj nemogoča pod centralizmom. Ves problem države je nerešljiv, če se centralizmu ne stori konec, če se ne preuredi ustava v smislu narodne politične in gospodarske samovlade tako Srbov kakor Hrvatov in Slovencev... Edino v tem je rešitev, centralizem pa je smrt».

Medtem ko se «Slovenec» tako strastno in intrasigntno eksponira za klerikalno avtonomijo in federacijo ter izjavlja, da druge poti sploh ni za reševanje prečih gospodarskih in socialnih vprašanj, podaja g. dr. Korošec v samospoznanju velikih pogrškov, ki jih je napravil v svojem govoru, na vseh koncih in krajih izjave, s katerimi hoče preklicati in ublažiti to, kar je govoril.

Na vprašanje zagrebškega «Obzora», kaj pomeni njegova izjava, da se čuti v sedanjem položaju «blizu vladni večini» nego opozicijskim strankam, je odgovoril: «Jaz sem to izjavo podal, ker sem predpostavljal, da je Radić govoril o federaciji s tihim dovoljenjem ali vsaj z znanjem vlade. Če bi bilo to tako, bi mi bilo bližje vladati kakor pa opoziciji, ker se nekateri deli opozicije še

niso tako daleč evolucijonirali. Po izjavi ministra Uzunovića, da vlada odklanja federativno ureditev države, pa moja izjava nima več tistega pomena, ki ga je imela dotlej.» Iz te izjave dr. Korošca ni le vidno, da je bil govor načelnika SLS o federaciji le predpustna šala, marveč tudi to, da on svoj program dela odvisev od stališča vlade! Ker je minister proti federaciji, je šef SLS ne smatra več za «tako pomembno». Tako krasnega priznanja že dolgo ali pa še nikoli nismo čitali. Koroševa izjava «Obzoru» naravnost slovesno potrjuje, da je za klerikalce federacija političen humbug, ki jim služi le za varanje in beganje javnosti. Kaj naj si resni politiki mislijo o dr. Korošcu, če si dovoljuje take neresnosti? Kakšen ugled naj imajo Slovenci, če jih sam «voditelj slovenskega naroda» tako blamira in diskreditira? Še bolj klasično izjavo dr. Korošca priobči tudi včerajšnja beogradska «Politika», ki med drugim poroča, da je dr. Korošec v razgovoru s njenim urednikom dejal: «Nije glavno pitanje danas hoćemo li federaciju, ili avtonomiju, ili široko samoupravo. Glavno je, da li uopšte hoćemo sporazum.» Tudi s to izjavo dr. Korošec preklicuje, kar je govoril v pondeljek v Narodni skupščini. On demantira samega sebe, demantira celokupno politiko SLS, blamira zlasti «Slovenca» ter ga postavlja na sramotni oder kot gobezdalo, ki dela propagando za baš nasprotno politiko od one, ki jo sedaj postavlja dr. Korošec sam.

Dr. Korošec je s to izjavo pokopal klerikalno geslo o federaciji in avtonomiji, odstavil z dnevnega reda celo široko samoupravo in vse to, za kar so obetali klerikalci, da se bodo borili 700 let. Dr. Korošec je šel sedaj zopet med centraliste in drugega noče kot sporazum. To se pravi: on hoče v vlado za vsako ceno. Radić bi zopet osedel centralističnega konjika, zato že v naprej žvižga na avtonomijo in federacijo. Njegov govor v Narodni skupščini je bil po sedanjih dodatnih izjavah le rjevnje krvi, t. j. vlade žejnega in lačnega tigra. Za trapastega klerikalnega Kranjca in Stajerca komedija, katere namen je prekriti kapitulacijo separatistične politike SLS. Za Radićem — dr. Korošec! Pričakovali smo to, nismo pa pričakovali, da bodo podlegli tako naglo in da bodo končali tako sramotno. Blamaža dr. Korošca in njegovih pomagačev je neskončna: Sami so se razkrinkali, sami postavili na sramotni oder.

voril, da prihaja v poslanski posli k nekemu načelniku. Dodal je, naj orožnik sporoči svojemu ministru, naj... Poslanec je nato izšli v hod v ministristvo, ni pa našel načelnika, naka se je hitro vrnil.

Med tem je g. Radić, ki je slišal razgovor med poslancem in orožnikom, prišel v spremstvu svojega kabinetnega šefa Kosića iz svoje sobe ter vprašal, čemu ta hrup. Poslanec Dragović mu je odgovoril, da je napravil hrup on, ker ga ni hotel pustiti orožnik na njegovi poti. «Dejal sem orožniku», je dodal g. Dragović, «da grem po svojih poslanskih opravkih, in sem mu izročil za vas neko sporočilo. Ker ste pa sedaj sami tu, vam to sporočilo izročam osebno: Gospod minister pojdi te...»

Radić je prestrašen in ogorčen vzkljnil z dvignjenimi rokami: «Ali, kakšna kultura pa je to, gospe poslance? G. Dragović se je odrezal: Marš od tu! Obrnil ministru hrbet ter odšel v skupščino, kjer je pripovedoval poslancem, kako sta «debatirala» z Radićem. Mučni incident je bil povod za ogorčene, pa tudi za vesele komentarje in dokazuje kako intimo razmerje vlada med g. Radićem in radikali.

Nemška prošnja za sprejem v Zvezo narodov

Za danes sklican Svet Zveze narodov. Kaj naslednje Nemčija?

Danes dopoldne je prišel nemški generalni konzul v Zenevi, dr. Aschmann, v tajništvo Zveze narodov, kjer se je takoj podal k generalnemu tajniku Siru Ericu Drummondu. Dr. Aschmann je izročil noto, v kateri prosi Nemčija za sprejem v Zvezo narodov. Nemška nota se glasi:

«Gospod generalni tajnik! Sklicujoč se na nemško spomenico od decembra 1924, naslovljeno na sile, ki so zastopane v Svetu Zveze narodov, na Vas, gospod glavni tajnik, izročeno nemško noto z dne 12. decembra 1924 in na odgovor Sveta Zveze narodov nanjo z dne 14. marca 1925, kakor tudi v zvezi na v prejšnji priloženo noto ostalih vlad, ki so se udeležile locarnskih pogodb, z dne 1. decembra 1925, mi je čast predlagati na temelju člena 1. statuta Zveze narodov v imenu nemške vlade sprejem Nemčije v Zvezo narodov. Prosim Vas, da blagovolite staviti ta predlog čim prej na dnevni red skupščine Zveze narodov. Sprejmite itd. — Stresemann».

Kakor znano, je glavni tajnik Zveze narodov v smislu navodil sedanjega predsednika Sveta, Scialoja, sklical izredno sejo Sveta na petek 12. t. m. popoldne ob 3. uri. Na tej seji se bo razpravljalo o sklicanju izrednega zasedanja Zveze narodov, ki bo sklepalo o nemški prošnji in o vprašanjih, ki so v zvezi z vstopom Nemčije v Zvezo narodov.

Po izjavah nemških državnikov so bili za vstop Nemčije v Zvezo narodov merodajni nastopi vidiki:

Locarnske pogodbe morejo imeti praktične uspehe le tedaj, ako je Nemčija članica Zveze narodov in še posebej zato, ako bo mogla Nemčija stalno sodelovati za utrditev evropskega mira. Ker bo imela Nemčija stalno zastopstvo v Svetu, bo mogla brez ovir sodelovati tudi pri političnih odločitvah. V okviru Zveze narodov je mogoča nadaljna razprava o pogodbah in mednarodnih odnosih, ki ogrožajo svetovni mir. V obseg teh vprašanj spadajo pred vsem vprašanje uprave na saarskem ozemlju in v Odansku, kjer je Nemčija zelo zainteresirana. Tudi vprašanje kolonij se bo dalo rešiti v smislu želja nemškega naroda. Ena najvažnejših zadev pa je tudi problem narodnih manjšin, katerih zaščita je izročena Zvezi narodov. Nemški vladni krogi so s tem neprikrito povedali, da se bodo posluževali Zveze narodov za intervencije v zadevah nemških manjšin v Alzaciji, Loreni, na Poljskem, v Italiji, Češkoslovaški in Jugoslaviji.

Pariz, 11. februarja. s. «Matin» poroča: Briand in Vandervelde menita, da bo mogla Nemčija v najkrajšem času postati članica Zveze narodov. Oba ministra se strinjata tudi v tem, da ni niti za Nemčijo niti za zaveznike povoda spustiti se v neprikladno polemiko glede števila angleških čet v Porenju. Stori se bo vse potrebno, da prebivalstvo Porenja ne bo trpelo radi te zasedbe.

Za pomirjenje v Bolgariji

r. Sofija, 10. februarja.

Osrednji odbor zemljedeljske stranke je sprejel na svoji včerajšnji seji nastopno resolucijo:

Kongres ugotavlja kaotično politično situacijo in kritičen gospodarski položaj v državi ter je mnenja, da bi mogel le širok koalicijski kabinet, ki bi bil pooblaščen za izvedbo svobodnih volitev v sobranje, ustvari riti neobhodno pogoje za normalen razvoj notranjih zadev in za konsolidacijo zunanjepolitičnega položaja. Državo more rešiti iz sedanjega težkega gospodarskega položaja samo zaupanje in dejanska finančna pomoč zapadnih demokratov.

Kongres jemlje na znanje zakon o amnestiji ter apelira na vse one bolgarske državljane, ki bodo deležni amnestije, naj se pomirijo in se vrnejo v domovino, kjer naj delujejo za pomirjenje v deželi.

V prepričanju, da je popoln uspeh pomirjenja cele države v veliki meri odvisen od zadržanja vlade in njenih organov, poziva kongres te organe v imenu najvišjih interesov bolgarskega naroda, naj odkrito in lojalno delujejo v tej smeri.

Kongres ugotavlja mizeren položaj vrniših se beguncev ter meni, da se more nji

hov položaj izboljšati le na podlagi odkritnega sporazuma s sosednimi državami.

Kongres jemlje z ogorčenjem na znanje vesti, ki jih širijo v nekaterih krogih, češ da je kmečka zveza delovala izven okvirja obstoječih zakonov in da je izdala svoje politične tradicije. Kmečka zveza ni v nobenih stikih s komunisti.

Kongres povdarja potrebo aktivne propagande z ozirom na bližnje občinske volitve, pri katerih bo kmečka zveza kandidirala samostojno brez kakršnekoli koalicije.

Razvoj levičarskega kartela v Franciji

n Pariz, 9. februarja.

Levičarski kartel se zanimivo razvija. Ustanovile so ga za volitve 11. maja 1924 socialistično-radikalna, republikanska, socialistična stranka, stranka radikalne levice in francoska sekcija delavske internacionale (socialisti). Prva se je odcepila po padcu finančnega ministra Loucheurja radikal na levo. Tudi del radikalnih in republikanskih socialistov se je začel spominjati svojega «meščanskega» izvora ter glasuje proti revolucionarnim načrtom skrajne levice. Kar je od kartela še ostalo (socialisti in Herriotovi radikali), je začelo iskati oporo še bolj na levo. To oporo je — vsaj trenutno, v nekaterih konkretnih primerih — našlo pri komunistih. Komunisti so pripomogli, da se je večina parlamenta izjavila navzlec nasprotovanju finančnega ministra za takojšnjo razpravo o predlogu parlamentarnega finančnega odbora.

Kombinacija s komunisti je prišla do prav interesantne udeležitve pri nekaterih volitvah zadnjih dni. V nedeljo so se vršile ožje volitve v kantonu Poissy v departementu Seine-et-Oise. Izvoliti se je imel «generalni svetovalec» mesto umrlega Huguesa Le Rouxa. Pri ožjih volitvah so se socialistični radikali (Herriotova struja) odkrito zvezali s komunisti.

Pri prvem glasovanju so nastopili trije zmerni republikanski kandidati. Od teh je dobil Caffin 1201 glas, oba ostala pa po 792 in 507 glasov. Od nasprotovnikov je dobil socialistični radikal Marchal 1112 glasov, komunist Billaud pa 1018. Pri ožjih volitvah je prišlo na eni strani do bloka zmernih republikancev, na drugi pa so komunisti sklenili podpirati socialističnega radikala. Navzlec tej neprilodni bratovščini je bil izvoljen republikanski demokrat Caffin, ki je dobil 2277 glasov, proti radikalu Marchalu, ki je prejel 2161 glasov. Pri tem je značilno, da so vsi komunisti volili Herriotovega radikala.

Drug zanimiv pojav so bližnje parlamentarne nadomestne volitve v marnskem departementu. Herriotovi radikali in mednarodni socialisti nastopajo s skupnim programom: finančni projekt kartela, znižanje vojaške službene dobe na eno leto, upokožitev enega dela višjih oficirjev, čim prejšnji mir v Maroku, izpraznitev Sirije, izglasovanje socialnega zavarovanja, boj proti fašističkim diktaturam itd.

Vsi ti pojavi kažejo, da se v Franciji vedno bolj kristalizira formacija dveh eminentno nasprotnih taborov: «meščansko» - demokratičnega in levičarskega. V slednjem postaja absolutna prevlada socialistov vedno občutnejša. Ostanke «meščanskih» zaveznikov zginjajo, na njihovo mesto stopajo komunisti.

Politične beležke

+ Profesorji proti Stj. Radiću. Glavna uprava «Profesorskega društva» je včeraj izročila vladi spomenico, v kateri protestira proti sedanjemu postopanju prosvetnega ministra Stj. Radića. Spomenica vsebuje vse, kar je bilo objavljeno v komunikije, objavljenem javnosti. Spomenica opisuje predvsem razorno delo prosvetnega ministra Stj. Radića.

+ Klerikalci in federalizem. Včerajšnji «Slovenec» je zapisal, da «Jutro» sploh ne ve, kaj je pravzaprav federacija in da ne ve, da so Slovenci in avstrijski Slovani zahtevali federacijo že l. 1848. in da ni bilo ne na Dunaju in ne v Budimpešti prosvitljenežev človeka, ki ne bi bil priznal popolne upravičenosti te zahteve, tako z nacionalnega stališča kakor s stališča državnih interesov. Ko smo to brali, smo se na ves glas krohotali. Po našem mnenju je napisal to učenost v «Slovencu» kak političen analize ali pa človek, ki mu je manj za blamažo kakor pa za varanje neizobražene klerikalne množine s falzificiranjem zgodovinskih dejstev. Avstrijski Slovani so bili v Avstriji centrifugalni element, ker so videli v nemškem Dunaju in v madžarski Budimpešti svoja smrtna narodna sovražnika. Zato so zahtevali namesto avstrijsko-madžarskega dualizma federativno ureditev države po narodnostih kot prvi korak k popolni osamosvojitvi od Dunaja in Budimpešte. Le klerikalci so bili v Avstriji centripetalni element, ki so vedno stremeli k Dunaju, ker so videli v habsburški dinastiji glavno jamstvo za izpolnjevanje svojih želja. Zato so bili klerikalci v Avstriji odločni centralisti. Tiste, ki so gledali preko mej drugam, so v svoji podprepaški vlogi denuncirali kot slovanofile in izdajalce Avstrije. Danes, ko živimo v svoji narodni državi, pa pomenja zahteva po federativni ureditvi države oslabeitev skupnih sil, in sicer zaradi ravno istih razlogov, zaradi katerih so v Avstriji in Madžarski zahtevali Slovani federacijo. Klerikalci so v Jugoslaviji seveda

zato centrifugalni, ker v Beogradu ne vidijo zaščite klerikalizma, kakor so bili v Avstriji centripetalni, ker so v Dunaju videli protektorja svojih interesov. Naravnost smešna pa je «Slovenčeva» trditev, da ni bilo niti na Dunaju niti v Budimpešti človeka, ki bi ne priznaval zahteve Slovanov po samostojnosti popolnoma upravičene s stališča nacionalnih in državnih interesov. Ali menijo klerikalci, da sta v naši javnosti že pozabljena suženjska vloga Slovanov v avstro-ogrski monarhiji in nasilje nemško-madžarskega centralizma, da se upajo zbuditi mnenje, kakor da bi bila Dunaj in Budimpešta bolj pravična napram Slovincem in Hrvatom, kakor pa je Beograd? Čim dalje bolj jasno so kaže, da so klerikalci leta 1918, ob prevratu uganjali samo hinavščino, ko so se kazali kot navdušeni Jugoslovenci. Takrat jih je menda srbela ovratnica, pa so zato navdušeno kričali «Živela Jugoslavija», sedaj ko menijo, da so že pozabljene njihovi grehi, zopet dobivajo pogum in njihovi stari avstrijskantski nagoni se zopet očitneje pojavljajo. Svojo nravo so zatajili, svojih čustev ne morejo! Spoznali pa bodo, da butajo z glavo v zid!

+ V separatističnem toku. Z ozirom na dr. Korošev govor v Narodni skupščini piše včerajšnji «Slovenec»: «Treba je bilo povedati, da je vsa uprava srbeska, da je srbesko vodstvo armade, da je srbesko vse, kar ima ukazovati, vladati in nalagati Slovincem breme.» Mi se čudimo, zakaj ni dr. Korošec tega povedal takrat, ko je bil ponovno ministrski podpredsednik in ko je ponovno sedel v vladi. Zakaj ni takrat postavil v Beogradu nesrbesko upravo, v vodstvo armade pa kakšne klerikalne «Jungschütze» izza svetovne vojne ali pa odstranil vsaj tista bremena z ram Slovencev, ki jih je po prevratu klerikalna večina v obliki avtonomnih deželnih doklad združila z osnovnimi državnimi davki. Odgovori na ta vprašanja bi bili bolj zanimivi kakor pa nanovo oživiljena klerikalna separatistična protisrbeska gonja, ki nam je že dovolj škodovala, ker je samo izživala odpor srbeske javnosti napram Slovincem. Razlaga je zelo enostavna: Kadar so klerikalci na vladi, takrat je vse prav, i centralizem i srbeska nadmoč v upravi, njim se Slovenija smili šele takrat, kadar je sami ne gulijo. Pusite klerikalce danes k vladnemu krmilu, pa uvidite, kako bodo vse blagoslovljali!

+ Kaj je ustvaril posl. Pucelj? «Kmeti» list navaja, da je Stjepan Radić govoril v Dubrovniku tudi o Sloveniji in da je izjavil: «V Sloveniji imajo sijajno organizacijo, na čelu katere stoji eden najdelavnejših naših ljudi, bivši minister Pucelj. Kar on dela, kar on ustvarja, izgleda kot bajka.» Mislimo, da je Radić to prav dobro povedal in da je tudi «Kmeti» list prav storil, ker je njegove besede ponatisnil. Res je: vse, kar je naredil in ustvaril posl. Pucelj v Sloveniji, izgleda kakor bajka. Vse, kar Pucelj dela in govori, je bajka. Prazne bajke in nič drugega. Zato pa se je Puceljeva silajna organizacija tudi tako sijajno izkazala n. pr. pri volitvah v Delavsko zbornico, da ni s svojimi glasovi niti količnika dosegla.

+ Klerikalna bilanca. Včerajšnji «Slovenec» prinaša prišljen slavošpev na dr. Korošev govor v skupščini in pravi, da dr. Korošec sicer ni povedal nič novega, moralni in politični pomen njegovega govora pa je v tem, da je povedal vse in samo resnico. Potem pa pravi «Slovenec» med drugim: «Sedem let že imamo Slovenci svojo državo Jugoslavijo — pa evo, kako smo danes, in kje smo danes. Kje so danes vse tiste ogromne in materialne vrednosti, ki smo jih prinesli v to državno zajednico, kje so sadovi našega sedemletnega dela in truda? Kje so znaki in sledovi kakega resničnega napredka, rastoče kulture, sploh kakega blagostanja? In kje naša nekdanja čila podjetnost, naša čudovita energija, kje je sploh še naše veselje do dela in življenja? Vse je zartro, razdejano in ubito. Ko senca leži danes na našem narodu in naši zemlji, strašna moralna depresija na vseh slojih in strašna gospodarska stiska na vseh koncih in krajih.» — Tako je torej klerikalna bilanca. «Slovenec» bi moral iti še dalje in vprašati: «Kje so bili klerikalni poslanci vseh sedem let, ko so predstavljali večino slovenskega ljudstva? Kaj je delal dr. Korošec, ki je bil ponovno ministrski podpredsednik, da je došlo do takih razmer, kakor jih opisuje «Slovenec»? Kakšne uspehe morejo pokazati klerikalni tigri, ki so pred vsakimi volitvami govorili, da je edino v njihovi stranki rešitev?» Če bi dr. Korošec v svojem govoru povedal, da je sedanjih razmer v Sloveniji kriva le nesposobna klerikalna politika, pa bi «Slovenec» res lahko upravičeno zapisal, da je povedal vse in samo resnico. Tako pa sta dr. Korošec in «Slovenec» sama obsodila delo lastne klerikalne stranke, ki je znala samo razdirati, ničesar pa ustvarjati tekom zadnjih sedmih let. SLS je s svojo pozitivno in negativno politiko sedem let zaprečevala konsolidacijo razmer v državi, sedem let je bila prava dekla centralizma, ki ga je javno vedno proklinjala, a mu je na tihem služila z morilno vneto in vdanostjo od trenutka, ko je potom Narodne vlade s potezo peresa zbrisala staro avtonomijo, preko političke sabotiranja izvedbe zakona o samoupravih pa do najnovejših izjav g. Korošca za federacijo! Sedaj jokajo na razvalinah in pišejo sentimentalne članke, mesto da bi možko priznali svojo krivdo ter storili, kar je potrebno, da se prične poprava njihovih strašnih zrehov: odložili mandate!

Obračun med radikali in Radićem odgoden

Kako je potekla ministrska seja v sredo. — Zakaj so radikali akceptirali Stj. Radićeve izgovore. — Odgodili so obračun na «boljše čase». — Kaj namerava Radić. — Kritične razmere v HSS klubu.

Beograd, 11. februarja.

Beograjski listi beležijo formalno poravnavo radikalov z Radićem z zelo skeptičnimi komentarji. «Politika» smatra, da so se radikali samo na videz pomirili, ker vsi znaki govore, da radikali ne mislijo oprostiti Radiću, kar je govoril zadnje dni in da bodo obračunali z njim ob prvi primerni priliki. Da sedaj niso vztrajali na tem, da bi za vsako ceno došlo do obračuna, je pripisovati predvsem potrebi sprejetja proračuna, kakor tudi dejstvu, da radikali niso mogli uresničiti razne svoje kombinacije. In tako je došlo do tega, da se celo vprašanje začasno reši s tem, da se vlada zadovolji z gotovimi izjavami St. Radića napram Pašiću, vladi in skupščini.

O poteku seje ministrskega sveta, ki se je vršila včeraj popoldne, prinaša «Politika» iz poučenih krogov nastopne informacije:

Pred početkom seje se je vršila najprej konferenca radikalnih ministrov, na kateri se je razpravljalo o razpoloženju v radikalnem klubu in med radikalnimi pristajši v pokrajini, ki smatrajo, da je položaj vlade zelo omajen vsled nepovoljnih govorov g. Radića. Zato so radikalni ministri ugotovili, da je treba zadovoljiti javnost in radikalni klub.

Ob otvoritvi seje ministrskega sveta je Pašić v kratkem govoru navedel vse, kar so listi beležili o govorih St. Radića. Omenil je, da je Radić žalil ministre in da je njegovo zadržanje izzvalo slab vtis v radikalnem klubu.

Zatem je govoril St. Radić čeli dve uri. Izjavil je, da spoznava bolj kakor kdaj prej potrebo sporazuma, ker vidi vse njegove dobre strani. Na potovanju ni imel nobenih slabih namenov. Videl je mnogo bede in mnoge upravne nepravilnosti ter je ponekod moral odstopiti od svoje smeri, toda zavestno ni nikogar žalil. Razen tega ga tudi listi niso vedno pravilno razumeli, telefoni niso vedno pravilno funkcionirali, pogosto pa so bile objavljene le posamezne besede in ne celi odstavki. Radić je izjavil, da je pripravljen dati enaka pojasnila tudi pred skupščino ter na skupni seji celotne vladne večine.

Za njim je govoril Pavle Radić o potrebi ohraniti sporazuma in o koristih, ki jih je prinesel narodu in ki jih more prinesiti. Izrazil je svoje prepričanje, da bo rodilo skupno delo samo dobre uspehe.

Ob 8. zvečer je Pašić prekinil sejo in napovedal prihodnjo za danes brez kakršnih sklepov besed.

«Politika» piše, da je kriza sicer trenutno odgoda, da pa se položaj še vedno smatra kot zelo resen. Radikali so zelo nezadovoljni in politični krogi povdarjajo paradoksnost, da bo še nadalje poleg St. Radića sedel v vladi tudi Boža Maksimović, ki ga je Radić kar najhujše napadal, nadalje dr. Stojadinović, ki ga je Radić imenoval kvartopirca, in seveda tudi minister Simonović, ki je radi Radićevih govorov najvil ostavko. Politični krogi ugotavljajo, da je Radić napel vse svoje sile, da ostane v vladi. To mu je posebej potrebno, pravijo politični krogi, ravno po trditvah posameznih članov vlade, da bi mogel lažje izzvati razkol koncem razprave o proračunu, za katerega ne misli glasovati. Zaradi tega je sedaj tudi pristal na to, da demantira vse svoje izjave. Da so radikali pristali na tako rešitev položaja, je po zatrdilu političnih krogov vzrok to, ker Pašiću ni uspelo zagotoviti si kako drugo rešitev, zlasti pa to, da mu ni uspelo izkoristiti razdvojenost med radićevci.

Po informacijah «Politike» je bil klub HSS zadnje dni zelo razdvojen in sta se v njem očitno opazili dve struji. Radićev povratek je to razdvojenost nekoliko pomiril. Vendar pa trdijo politični krogi, da kljub temu še nadalje obstoji razcepljenost med radićevci in da ne bo dolgo trajalo, ko bo izbruhnila tudi javno na dan.

«Politika» končno ostro napada podpredsednika HSS Karla Kovačevića, ki je dajal novinarjem neke demantije s takimi izrazi, kakršni se v našem političnem svetu poslužujejo samo sedanjim prosvetnim ministrom ter nekaj članov kluba HSS. Na nepristojnost gospoda Kovačevića novinarji niso reagirali, ker vedo, da je običajna pri posameznih radićevcih.

Intimen razgovor med Radićem in Dragovićem

Kaj se je včeraj zgodilo v ministrstvu prosvete.

Beograd, 11. februarja. p. Popoldne se je preplet v prosvetnem ministrstvu mučen incident med St. Radićem in radikalnim poslancem Milutinom Dragovićem, bivšim podpredsednikom radikalnega kluba. Ta gospod je prišel v omenjeno ministrstvo, da intervencira v nekaterih zahtevah. Pri vstopu pa ga je zavrnil orožnik, češ da je minister prosvete odredil, da nihče ne sme v njegovo ministrstvo, pa naj si bo tudi poslušec. Posl. Dragović je odgo-

Naši kraji in ljudje

Smuške tekme oficirjev in podoficirjev

Vojški smuški kurzi, ki jih je osnoval J. Z. S. S. so se zaključili s kvalifikacijsko tekmo in s tekmo na razdaljo na 30 km.

Kvalifikacija v tehniško-smuški izurjenosti vojaštva se je vršila na zelo strmi 200 m dolgi progi. Na tej kratki progi je moral izvršiti vsak tekmovalac 6 smuških likov v zvezi: smuk, kristijanija in pluzni lok na levo in na desno, pluzno zavoro, telemark, in sicer sleherni lik na določenem mestu, kjer ga je klasificiral po en nastavnik.

Podpor. kr. garde Svetozar Cvetković, prvak vojaških tekem na cilju.

Baš ta tekma je pokazala uspešno izurjenost vojaštva v smuški tehniki, ki si jo je prisvojilo v tridesetdnevem smuškem kurzu pod vodstvom nastavnikov J. Z. S. S. Z zanimanjem sta sledila komandant dravske divizije general Kalafatović in zastopnik vojnega ministra general Živković smuškimi proizvajanjem oficirjev in podoficirjev, ki bodo enkrat vojaški nastavniki za smučenje. Rezultate smo že objavili. J. Z. S. S. je poklonil pp. Sv. Cvetkoviću in podnar. Radekoviću vsakemu umetniško izvršen bronasti kip smučarja, ostalim pa spominske kolajne.

Mladinske smučarske tekme

Med sportnimi prireditvami J. Z. S. S. na tridnevem smuškem prazniku v Kranjski gori je napravila smuška tekma 8 do 12 letnih dečkov že vsled svoje posebne ljubezni na vse navzoče najgloblji vtis.

Kranjskogorski dečki namreč niso le z največjim zanimanjem sledili že s početka kurzov vsem smuškim vajam vojakov, temveč so si napravili prav

Kranjskogorski učitelj Prestor, vodja mladeži.

kmalu svoje lastne smučke: deske iz krivih dog starih sodov, stremena pa iz vrvice in iz usnjatih odpadkov. Vse kar so videli delati vojake, oficirje in nastavnike, so posnemali in v zadnjem času so ti fantki že drsali na svojih primitivnih smukah telemarke, kristijanije in prečne skoke kakor odrasli sportniki.

Ta mlada smučarska četa je bila pri tekma povsod zraven. Na startu so smučali med oficirji in nastavniki, na cilju pa so se tlačili k mizi funkcionarjev in so zvedavo opazovali, kako se uporabljajo stoparice in kako se natančno beleži vsaka desetinka sekunde, ko prihajajo tekmovalci na cilj. Na skakalnici so se drenjali prav za gospodoma generaloma, ki sta to tudi opazila in komandant dravske divizije general Kalafatović je zastopnikom J. Z. S. S. pripomnil, da bo vojna oblast preskrbela tem čilim bodočim borcem po možnosti tudi »prave« smučke.

Navdušenje za smučenje pa sta pri kranjskogorski mladeži smoteno pod-

Smučarska mladež. Na skrajni levici g. Joso Gorec, savezni podpredsednik; v sredini univ. prof. dr. Fran Jesenko, savezni zastopnik; na desni dr. Žižek, načelnik nastavnškega zbora; zadni na desni zmagovalac Pogačar.

pirala gospoda nadučitelja in učitelja Prestor. Poslednji je sam izvrsten smučar. Njemu se je zahvaliti, da so letos šolarji telovadili na smukah v prostem zraku, mesto v zaduhli telovadnici.

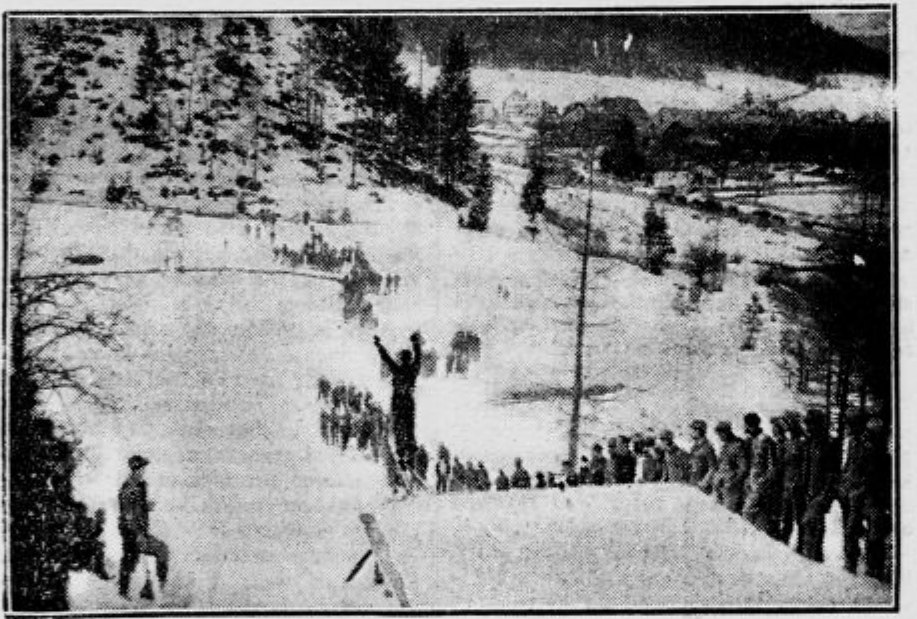
Tekma kranjskogorske mladeži se je vršila na razdaljo 2,5 km. Proga se je vila od starta po kupiranem terenu čez travnike, skozi gozd in preko sto metrov visokega hriba k cilju. Na startu se je zbralo pod vodstvom g. učitelja Prestora 30 dečkov. Nobeden od tekmovalcev še ni dovršil dvanajstega leta. Večinoma so prišli tudi stariši z njimi, da vidijo kaj njih malčki vse.

Mati je bila tam z enim sinčkom v naročju, trije pa so bili kot tekmovalci v vrsti z velikimi številkami na prsih, da so jim segale od brade skoro do kolen. Savezni funkcionarji so vodili tekmo povsem po mednarodnem smuškem pravilniku. Vsake pol minute je odšel eden tekmovalcev s cilja spremljan z burnimi »smuk«, »smuk« — vseli navzočih. V najkrajšem času je prišel na

cilj Jože Zupan, učenec IV. razr., v 20.05.7 drugi pa Andrej Tarman, učenec pripravljalne šole v 21.11.7 sek. Na cilj jih je prišlo 29; izstopil je le eden. Na vprašanje saveznih funkcionarjev, zakaj da je izstopil, je povedal, da ga je trebuh bolel.

Po tekmi so računali funkcionarji rezultate posameznih tekmovalcev, medtem ko so ti v šolski sobi nestrpno čakali izida. V navzočnosti kranjskogorskega župana, učiteljev in zaveznih zastopnikov, je proglasil potem predsednik dr. Souvan rezultate tekme in izročil prvem trem zmagovalcem spominske kolajne. Veselje mladih smučarjev je bilo nepopisno.

S tridnevnimi tekmami so se zaključile za to zimo smuške sportske prireditve J. Z. S. S. Rezultati, ki jih je dosegel savez v smuški organizaciji v letu 1925-26. pa pričajo, da bo smuški sport tudi v naših krajih kmalu na višku kakor v drugih državah, kjer se goji zimski sport že davno.

Skok Jožeta Pogačarja.

Primorski renegati na delu

Iz Trsta nam poročajo, da je tamkaj vsaj v poslednjem času napetost nekoliko popustila. Čitalnici pri Sv. Jakobu so zopet dovolili par slovenskih gledaliških predstav, ki so bile zelo dobro obiskane. Čutiti je, da ljudje vsaj nekoliko lažje dihajo. Koliko časa bodo deležni te strpnosti oblastev v pogledu kulturnih prireditev, pa je seveda težko uganiti. Morda bo trajalo to stanje par tednov, morda tudi samo nekaj dni. Bržčas je to izpremembo povzročil novi tržaški prefekt, ki ima menda glede postopanja napram drugorodcem nova navodila.

Glede šolstva pa je ostalo vse pri starem. Naše šole polagoma propadajo in izginjajo.

Pritisk na učiteljstvo slovenske narodnosti se nadaljuje s posebno trdovratnostjo in vnmemo na Krasu, kjer mora učiteljstvo prenašati velik pritisk radi vstopa v fašistovski sindikat. V tem poslu se odlikuje neki gospod, ki je bil še nedavno Slovenec in se piše Ferd. Kenda ter je sedaj didaktični ravnatelj na Krasu. Ta mož, ki se skuša čim bolj uveljaviti pod sedanjim režimom, pritiska na vso moč na mlado učiteljstvo ter dela, da bi učitelji in učiteljice izstopili iz zveze jugoslovenskega učiteljstva v Italiji ter pristopili k fašistovskemu sindikatu.

Zgodilo se je, da so po Kendovi zašlugi prestopili v fašistovski sindikat nekateri omahljivci. Vredno je, da se njihova imena javno zabeležijo, zato jih objavljamo. To so: Angela Slokar, Bernarda Vodopivec, Albin Furlan, Josip Malalan, Franica Stipančič, Marija Kavčič, Antonija Bole, Peter Ivancic, Franc Ščuka, Silvester Moser, Dominik Košuta in Rudolf Cotič.

Vsi ti so postali žrtve zapeljivega didaktičnega ravnatelja Kende; izneverili so se domači učiteljski organizaciji in so prestopili v tuj tabor. Ne bomo govorili o tem žalostnem dokumentu njihove omahljive npravi, s katero so pokazali, da so nevedno zaupanja domačega ljudstva. Kako morajo slovenski stariši takim ljudem zaupati vzgojo mladine?

Razume se, da bodo ostala ta imena kot priče žalostne dobe slovenskim ljudem v spominu. Čez sedem let, pravi narodni pregovor, vse prav pride!

Daniel Poiré:

Zvesta tudi v smrti

Ljubavna tragedija Slovenke v Zagrebu. Ker se nista mogla združiti v življenju, sta se hotela v smrti.

Malo pred Božičem je odšla 20 let stara šivilja Amalija Brinovc, roj. v Stari Gori in pristojna v Mirno na Dolenjskem, sirota brez starišev, s trehuhom za kruhom v Beograd. Tamkaj je bila dva meseca, nakar je odšla v Zagreb. V Beogradu se je spoznala z mesarskim pomočnikom Živojinom Garičem iz Kruševca, 20letnim krepkim in lepim mladeničem. Med obema se je razvilo idealno ljubavno razmerje, ki se je nadaljevalo tudi še potem, ko se je Brinovcova preselila v Zagreb, kjer je bila kot šivilja v službi v vojaški delavnici. Njen zaročenec ji je stalno dopisoval in ji obljubil, da jo tudi poroči. Sploh sta si obljubila udanost do smrti.

Za poroko pa je obstajala težka ovira. Zelja Garičeve matere je bila, da se njen sin poroči s kako Srbkinjo, ne pa s Slovenko, katoliške vere. Toda Živojin je tako iskreno ljubil Brinovcovo, da ga je spravil odpor starišev naravnost v obup. Sklenil je, da raje izvrši samomor, ako mu ne dovolijo poroke z Amalijo. Brez Amalijskega življenja ni imelo nikakega smisla.

Svojo namero je hotel izvršiti že v Beogradu in je v to svrhu spisal oporoko, po kateri zapuščala ves svoj delež iz dedščine svoji — prvi in zadnji ljubezni. Prihajalo mu ni niti na misel, da bi ubil tudi svojo ljubljeno Amalijo. Ko ji je sporočil svoj namen, mu je ona takoj odpisala, naj pride v Zagreb. V torko sta se v resnici oba sešla v Zagrebu. Živojin je tamkaj svojemu dekletu ponovil svoj trden sklep, da si hoče vzeti življenje. Amalijo je to silno presunilo. Hladnokrvno je pripomnila, da tudi ona njega tako silno ljubi, da gre drage volje z njim v smrt. On jo je miril in ji to odsvetoval. Toda Amalija je nato izjavila, da hoče v smrt še pred njim in ga prosila, naj najprej umori njo, nato pa še samega sebe, da bosta združena vsaj v smrti, ker je združitev v življenju nemogoča.

V noči od torika na sredo sta srbški Romeo in slovenska Julija prenočila v prenočišču »Primorac« na Ilici št. 142. Tamkaj je bil njun zadnji stanelek v življenju. Kar sta sklenila, to sta tudi izvršila. Ko je prišel v sredo zjutraj v prenočišče detektiv, da izvrši kontrolo, je našel sobo obeh zaprto. Trkal je, a Garič ni hotel odpreti vrat, temveč je odgovoril detektivu, samo da ga odpravi, da je ključ od sobe pri sobarici. Detektiv je odšel nato po ključ. Ta trenutek sta idealna zaljubljenca porabila, da

izvršila svoj sklep. Garič je vzel bodalo in je porinil svoji zaročnici v prsa. Prvi sunek je bil slaboten, zato pa tem močnejši drugi. Ne da bi pogledal kaj se z dekletom dogaja, je nato z istim bodalom sunil še sebe štirikrat proti srcu, nakar je padel v nezavest. Amalijo Brinovcovo so našli mrtvo na postelji, njega pa težko ranjenega. Prepeljali so ga takoj v bolnišnico usmiljenih sester, kjer so izvršili včeraj na njem operacijo, ki se je posrečila in je upati, da bo še okrevljal. Ali pa bo s tem prenehala njegova ljubezen in zvestoba napram zaročnici, ki je šla prostovoljno v smrt, misleč, da ji bo sledil tudi on, to bo pokazala bodočnost.

Roparski umor v Črni

Morilec čez štiri mesece aretiran.

Črna pri Prevaljah, 10. februarja.

Ze meseca oktobra smo poročali o roparskem umoru v Črni pri Prevaljah na Korškem, kjer je bila v noči od 10. na 11. oktobra pastirica Elizabeta Molar zavratno umorjena. Kljub marljivemu poizvedovanju za zločincem, ga štiri mesece niso mogli izslediti. Dne 6. t. m. pa se je vendar vjel v past. Zasledili so ga v Sv. Pavlu pri Prebolu v njegovem rojstnem kraju, ga aretirali in izročili okrožnemu sodišču v Celju.

Morilec je 35letni Ivan Pečovnik, po poklicu hlapec, sicer pa velik delomrznec, ki je bil že sedemkrat kaznovan in je prebil celih sedem let v ječah.

Dogodek je našim čitateljem še morda v spominu. Pečovnik se je ponoči vthotapil v spalnico 44letne pastirice Elizabete Molar v Javorju pri Črni na Korškem. V njeni spalnici se je nahajala tudi razna obleka domaćih hlapcev. Molarjeva se je takoj zbudila in spoznala nepoklicnega nočnega gosta. To je Pečovnika očitno silno razburilo. Da bi mogel nemoteno in prikrito odnesti v sobi nahajajoče se obleke, se je odločil, da na radikalen način odstrani oviro, ki mu

Senzacija! Paramount film! Senzacija!

«Gostilna pri padlih angeljčkih»

Družabna drama po romanu »Mother O'Day«. V glavni vlogi lepa Virginia Lee Corbin in lepi

Ricardo Cortez (drugi Rud. Valentino)

Mati in bel ljubici hobstaplerja. — Zapeljana bel zopet pri materi. — Nočno zabavišče »Gostilna pri padlih angeljčkih«. Izven programa: Novi Doulg Journal.

Danes ob: 4., pol 6., pol 8. in 9. uri.

PREDNAZNAČILO: Žene, ki ne smejo ljubiti!

KINO »LJUBLJANSKI DVOR«

Telefon št. 730.

je bila na potu. Zato je v postelji ležalo pastirico Molarjevo kratkoma zadavil z rokami in potem s svojim plenom pobegnil v temno noč. Nesrečno žensko so našli šele naslednje jutro v njeni sobi zadavljeno v postelji. Soba je bila obenem temeljito izropana.

Orožniki v Črni so bili takoj obveščeni o dogodku in so odredili obsežno preiskavo. Roparskega umora je bil takoj osumljen delomrznik Ivan Pečovnik, ki se je takrat klatil v okolici in imel na vesti več tatvin. Takoj po umoru Molarjeve pa je pobegnil iz Javorja, se potikal po gozdovih v okolici in odšel kasneje na Hrvaško. Misleč, da so orožniki najbrže že nanj popolnoma pozabili, ker so pretekli od umora že štirje meseci, pa je prišel te dni v svoj domači kraj. Toda morilec se je kruto varal. Orožniki so imeli njegov zločin stalno v evidenci in so ga takoj aretirali.

Pečovnik je umor že priznal in pride že najbrže v spomladanskem porotnem zasedanju v Celju pred poroto.

„Žene, ki ne smejo ljubiti“

Žene so ustvarjene zato da ljubijo, a imamo tudi žene, ki ne smejo ljubiti! Take žene bodele vidli v kratkem

v kinu »Dvor«.

Misterijozen napad na kočevski vlak

Zasliševanje poduradnika Kalana. — Rezultat preiskave ob progi. — Dogodek vedno bolj zapleten. — Racija v Ljubljani.

Varnostne oblasti in njihovi organi so z vso paro na delu, da pojasnijo misterijozni slučaj roparskega napada na ambulančnega poduradnika Ivana Kalana v kočevskem vlaku, ki se je zgodil v sredo, ob 19.25, med Grosupljem in Predoljmi.

Kalana so zaslišali orožniki že takoj po prihodu vlaka na postajo Grosuplje. Izpovedal je o dogodku, kakor smo opisali že včeraj. Orožniki so odšli takoj nato na zasledovanje za skrivnostnim napadalcem, vendar brez uspeha. Včeraj zjutraj so našli pri kontroli proge, blizu Predol ob progi samokres, na tleh pa raztresena tudi nekaj smodnika. V bližini je bila tudi poštna signacija, odtrgana od denarne vrve, ki je bila oddana v poštni voz v Loškem potoku in v kateri se je nahajalo nekaj čez 2000 Din.

Ivana Kalana je odvedel orožnik z istim vlakom v Ljubljano, kjer so ga izročili v preiskovalni zapor deželnega sodišča. Pri ponovnem zaslišanju se je pričel Kalan zapletati v razna protislovja, kar je vzbudilo sum. Ali pa upravičeno, je težko reči.

Dvom v verjetnost napada pa je postal še močnejši, ko se je vršila včeraj dopoldne preiskava na kraju, kjer naj bi se napad izvršil. Tjaka odposlana posebna komisija je namreč ugotovila, da je bil odkok napadalec z vlaka radi terenskih nevarnosti tam kaj absolutno nemogoč. Vrh tega je vozil

vlak takrat z brzino 36 km na uro, kar podkrepčuje verjetnost, da bi eventualni roparski napadalec najbrže obležal na mestu s polomljenimi udi.

Kalana je spoečeta trdil, da je napadalec vdrl v voz skozi okno, pozneje pa je pripovedoval, da je odprl vrata in skočil k njemu. Pojavlja se tudi vprašanje, kako je mogel storilec robustnega, čeprav že nekoliko priletlega Kalana povezati samo z eno roko z drugo roko pa držati proti njemu samokres.

Varnostne oblasti so vsekar za enkrat v veliki zadregi, kajti misterijoznega dogodka najbrže še ne bo mogoče tako kmalu razjasniti. Kalan je star že 55 let in ima veliko službenih let. V službi je bil vedno zelo vester. Ker sta sama z ženo, živita oba v razmeroma ugodnih razmerah in imata celo prihranek. Ni izključeno, da je popolnoma nedolžen, čeprav obstojajo tudi gotove indicije proti njemu. Kakih dokazov pa še vedno ni.

V sredo zvečer je odredila policija v raznih nočnih lokalih v Ljubljani racijo, ker se je mislilo, da bi morda odšel skrivnostni napadalec ponoči z denarjem v mesto in se skrival v Ljubljani, kjer je po navadi varneje kakor na deželi.

Kake rezultate v skrivnostnem slučaju bo prinesla nadaljna preiskava, bomo še poročali.

Samomor ljubljanskega akademika pred mrtvašnico

Ljubljana, 11. februarja.

Danes, nekaj minut pred 12. uro je na staršem pokopališču pri Sv. Krištofu tik pred mrtvašnico počil strel. Kroglja iz revolverja je končala mlado življenje 22letnega akademika Janka Pfeifferja, stanujočega v Gradišcu št. 17.

Neki gojenec ljudske šole iz Linhartove ulice je našel umirajočega nesrečnega v zadnjih konvulzivnih stresljajih. Deček se je namreč na potu v šolo ustavil na pokopališču. Na stopnjicah pred mrtvašnico je opazil nenadoma kri. Prestrašen se je obrnil in hitel klicati svoje stariše. Na pokopališču se je kmalu nato nabralo več ljudi iz okolice, ki so o dogodku takoj obvestili tudi policijsko ravnatelstvo. Ob 13. uri je prispela nato komisija, nakar so truplo nesrečnega dijaka prenesli v mrtvašnico, kjer bo v petek obducirano. Pfeiffer si je pogljal kroglo v desno senco. Okoli 13.30 so prišli na pokopališče tudi pokojnikov stariši, bratje in sestre, katere je obvestila o tragičnem dogodku komisija. Pri tej priliki so se odigrali dramatični prizori, ki so globoko ganili navzoče občinstvo.

Vzrok za obupno dejanje, katero je izvršil Janko Pfeiffer, še ni popolnoma ugotovljen. Po izpovedbah domačih je bil že dalje časa potr in je kazal znake globoke duševne depresije. Studiral je pravo in pripravljaval se je na drugi državni izpit. Po mnenju starišev je imel z izpitom veliko skrb. Zadnji teden se je obnašal doma zelo skrivnostno. Večkrat se je globoko zamislil, govoril sam s seboj, iskal samoto in na vprašanja sploh ni odgovarjal. Sinoči je hotel doma na vsak način igrati klavir, češ, da je izredno dobre volje in da se mora poslednjič zabavati. Njegov brat Vlado njegovih besed ni točno razumel. Pozneje sta odšla oba v kavarno. Janko ves čas ni kazal nikake obupanosti, temveč je bil nasprotno izborna razpoložen. Le, kadar je pričel govoriti o bližajo-

čem se dnevu izpita ali o grozeči deložaciji cele domače družine iz stanovanja, se je nje gov pogled zamotil in je dajal na bratova vprašanja precej zmehane odgovore. Doma se je vlegel mirno v posteljo in kmalu zaspal.

Danes zjutraj pa se je oblekel v črno obleko, spisal v sobi več pism in odšel okoli 10.30 od doma. Kje je hodil do trenutka smrti, še ni ugotovljeno. Najbrže je bil del časa na pokopališču in je odšel naposled pred mrtvašnico, kjer je v duševni zmedenosti izvršil usodni čin. Pokojni Pfeiffer je bil nadarjen dijak, živahen in priden človek. Znan je bil tudi kot muzik in talentiran komponist raznih modernih plesnih »slagerjev«.

Danes! Danes!

Strešne posledice divje razsajajočega viharja vidilo se v filmu

„TORNADO“

Uničene so cele pokrajine, porušeni mostovi, opustošeni gozdovi, voda prodira dalje in dalje, ljudje se rešujejo kolikor pač mogoče — in strašen nepopisni prizor, ko voda vedno bolj narašča in kopiči les z vedno hujšo močjo k mostu — in tudi ta je žrtev groznega viharja.

Interesantni so ti posnetki, nepopisni prizori — zanimalo bo gotovo vsakogar. Med vsem tem pa se razvija lepa pretresljiva drama — vršeca se tudi v francoskih strelskih jarkih.

Predstave pop. 3. ½5. 6. ¾8. in 9. uri.

Kino Ideal

Da najboljši je to znaj, Colombo Ceylon čaj!

Vesta - Radiumplastik senčniki

epohalna novost za testence in svečilke

Izdeluje edino

VESTA, svečilna in metalna industrija LJUBLJANA, Telovrsta št. 1/1.

Napoleon

razkožnost njegovega dvora v filmu Madame Sans Gene

pride v kino »Dvor«.

Domače vesti

* Kabinet prometnega ministrstva v Beogradu se je danes preselil iz Vojkovićeve ulice v zgradbo generalnega ravnateljstva za promet v Kruški ulici 13.

* Povratek dr. Ninčiča v Beograd. Zunanji minister dr. Ninčič se je včeraj zjutraj s svojim osebjem iz Temišvara vrnil v Beograd.

* Premovanje plemenske goveje živine se bo vršilo v Skedju, občina Tolsti vrh pri Konjicah dne 18. t. m. Za prireditelja vlada splošno zanimanje. Vabljeni so vsi zainteresirani.

* Določitev državnih in cerkvenih praznikov. Trgovski in občinski zbornice so nanovo sprožile vprašanje določitve državnih in cerkvenih praznikov. Obrnile so se s posebno spomenico na ministra za socialno politiko ter zahtevale, da se glede praznikov izda generalna naredba, veljavna za vsa država.

* Beograjski profesor pozvan v Prago. Starodavna Karlova univerza v Pragi je izvolila g. E. Aničkova za profesorja na filozofski fakulteti praške univerze. Aničkov je nedavno izdal knjigo »O vzajemnem odnosu zapadne literature in Slovencev« ter je eden najkvalitetnejših članov zveze ruskih književnikov.

* Kongres mestnih plinarj Jugoslavije. V dne 20. in 21. februarja se bo vršil v Zagrebu kongres mestnih plinarj Jugoslavije. Izmed 15 v Jugoslaviji obstoječih plinarj jih je 14 prijavilo svojo udeležbo. Program kongresa obsega aktualne strokovne zadeve in tehnična vprašanja ter skupne ukrepe glede uspešnega obratovanja plinarj. Obravnavalo se bo tudi o ustanovitvi strokovne organizacije plinarskih nameštencev.

* Spomenik kralja Petra v Nevesinju. V Nevesinju v Hercegovini bodo dne 29. avgusta odkrili spomenik kralju Petru Osvoboditelju. Pripravljalni odbor je sklenil, da povabi k odkritju tudi kralja Aleksandra ter zastopnike vlade.

* Izpembe v davčni službi. V davčni službi so premeščeni: davčni pristav Franjo Kobal iz Banjaluke v Nevesinju, davčni asistent Karel Majer iz Ljubljane na Brdo, davčni asistent Viktor Koritnik pa z Brda k okrajni davčni oblasti v Ljubljani.

* Jugoslovanski izumitelj v letalstvu. V Kiro-palati v Beogradu je razstavljeno novo letalo z zračno turbino, ki se po obliki in principu močno razlikuje od dosedanjih letal. Konstrukcija je zelo kombinirana in ima to prednost, da se more letalo dvigniti navpično in takoj z mesta, na katerem se nahaja. Leteti more dalje z največjo nagliko v višini enega metra, kar je pri drugih aparatih popolnoma izključeno. Pri tem pa porabi zelo malo energije. Z veliko lahkoto leti naprej in nazaj, desno in levo, nazgor in navzdol. Aparat je izumil mehanik Ante Radošević. Zanimivo je, da je letalo uporabljivo tudi kot avtomobil in hidroplan.

* Nove telefonske zveze. V najkrajšem času se prične z ureditvijo nove telefonske zveze med Zagrebom in Splitom. V dveh mesecih bo dovršena tudi druga telefonska linija med Beogradom in Subotico, a v kratkem nova zveza z Dumajem in Budimpešto. Tudi nova zveza med Beogradom in Skopljem bo še letos dograjena. S tem bo izčrpan program za letošnje leto.

* Brezplačne vozne karte za velike župane. Prometni minister je za velike župane odobril brezplačne vozne karte, ki jih bo izdajalo ministrstvo samo.

* Prirodni park ob Ohridskem jezeru. Tekom prihodnjega meseca se ob Ohridskem jezeru prične dela za ureditev velikega prirodnega parka. Park se bo nahajal ob cesti, ki vodi okoli jezera.

* Pravi radičevski čin pravičnosti in objektivnosti je bil izvršen včeraj. Ravnatelj glavne pošte v Ljubljani g. Kurent, odliceni uradnik, ki je sicer demokrat, a se politično ni nikdar in nikjer eksponiral, je bil s telegrafsko navedbo ministra pošte po dolgoletni zvesti službi odstavljen in penzioniran. V uradniških krogih vlada vsled tega postopanja razumljivo ogorčenje.

* Kosta Novaković zopet aretiran. Bivši komunistični poslanec, Kosta Novaković, ki je bil o priliki zadnjih preiskav v Beogradu aretiran in v ponedeljek vled sklepa sodišča izpuščen, je bil v sredo nepričakovano zopet aretiran.

* Samomr kmečkoga posestnika. V Jaršah ob Kamniški železnici se je v nedeljo večer obesil v svojem hlevu tamkajšnji posestnik Miha Dimnik. Že dalj časa se je opazala na njem velika potrtost in tožil je, da ga boli glava. Samomr je brezdomno izvršil v hipni zmedenosti.

* Mati ubila lastnega sina. V okolici Čačaka so našli te dni moško truplo brez glave ter brez rok in nog. Kakor se je ugotovilo, je bilo to truplo 43-letnega ugodnega kmeta Jove Kovačevića, ki se je v svetovni vojni boril na solunski fronti. V vojni se je bil navdihal plače, kar je pogosto dalo povod prepričanju v rodbini. Ko se je nedavno zopet pijan vrnil domov, ga je lastna mati ubila s sekro. Skupno s sinom sta trupla odrezali glavo, noge in roke ter je potem odnesli v bližnji gozd. Obe zločinki sta bili izročeni sodišču.

* Maškara na plesu umorjena. V Sekirevcih pri Osijeku je hotel gostilničar Vid Zličić nekoliko povesejčati. Kot »maškara« je šel na ples v neko bližnjo gostilno, kjer je zaradi neke brike plesalke prišlo do prepira, pri katerem so trije vaški fantje zadali gostilničarju z noži več težkih ran v prsa; z nožem so mu bila prerezana tudi pljuča. Nesrečni žličar je obležal mrtve.

* Prevelan golif. Seljak Jurij Horvat iz Žuženberke je prišel te dni v Zagreb, da preskrbi za svojo hčerko potni list za Ameriko. Ko se je okoli devetih napotil v ameriški konzulat, mu je v veži prišel nasproti človek, ki se mu je predstavil kot nameščene konzulata ter rekel, da konzula še ni v pisarni, a da bo že uredil za-

devo glede potnega lista, naka mu je seljak izročil potrebne dokumente ter pristojbino v znesku 10 dolarjev. Ko je prevzel listine in denar, je »nameščene« izginil v veži in se ni več vrnil. Horvat je zadevo prijavil policiji.

* Tajna prostitucija v Zagrebu. Zagrebška policija je odkrila te dni v vzhodnem delu mesta v neki kavarni skrivališče tajne prostitucije. Tja so zahajale tolerirane prostitutke in se zabavale z gosti, s katerimi so se umaknile končno v separeje. Lastnik lokala je izjavil pri zaslišanju, da sploh ni vedel, kaj se dogaja v njegovih separejih.

* Izredni občni zbor Slov. zdravniškega društva v Ljubljani se bo vršil 17. t. m. ob 20. uri v mali dvorani Kazine s sledečim dnevnim redom: 1.) Čitanje zapisa o zadnjem rednem občnem zboru. 2.) Določitev članarine za poslovno leto 1926. 3.) Stanovska vprašanja zdravnikov. 4.) Slučajnost.

* XIII. redni občni zbor Zveze gostilničarskih zadrug v Ljubljani se bo vršil dne 12. februarja ob 10. dopoldne v prostorih g. Frana Kavčiča v Ljubljani. Privoz 4. Na dnevnem redu so med drugim sledeče točke: Proračun za tekoče leto in sklepanje o kritju proračunskih stroškov. Posvetovanje o stališču napram osnovi zakona za pobiranje draginje ter sklepanje o spomenicah na ministrstva in oblasti. Zadruge imajo pravico poslati na Zvezni občni zbor na vsa 20 članov po enega delegata. Skrbite za polnoštevilno udeležbo. Gostilničarstvo preživlja težko krizo, treba je združene odpornosti!

* Jugoslovanska Matica ponovno opozarja da so bile pri sportni (kolesarski) loteriji dne 20. decembra izžrebane sledeče številke: 6836, 17.233, 19.387, 6847, 9987, 15.275, 17.398, 7726, 15.163, 4129, 2700, 17.097, 9865, 5853, 455, 3127, 9892, 6244, 2185, 14.971, 16.326, 18831, 857, 9145, 5849, 3393, 11.849. Pozivamo lastnike izžrebranih srečk, da dvignijo dobiček najkasneje do 15. t. m., kakor je bilo to že določeno, sicer zapadejo nedvignjeni dobitki na korist Jugosloven ske Matic.

* Planinskega Vestnika 2. številka je pravkar izšla. Priobčile te-le članke: Dr. J. C. Oblak: »Etna«, dr. Kl. Jug: Plesalni zapiski; Dr. H. Tuma: Zapodnem in P. Cevc: Dinara. Čez hrib in dol. Obzor. Društvene vesti. List, ki mu je pridružena uspešna slika »Bovški Grintavec in Jalovec z Lanševca«, je izšel letos v novi, okusni opremi. Slika na ovojnem listu kaže, ako se ne motimo Jalovec iz Planice. Vseletna naročnina na »Planinski Vestnik« znaša 40 Din.

* Jedkovica je tekočina za zaznavanje steklenic. Gostilničarji, ki ne žele, da jim stranke steklenice raznesejo na se obrnejo na drogerijo Sanitas. Ljubljana. Prešernova ulica 5.

* Idiot, sloviti roman svetovnoznane ruskega pisatelja Dostojevskega v slovenskem prevodu dr. Vl. Borštnika, katerega I. del je pravkar izšel v okviru »Splošne knjižnice«, založba Zvezne knjižarne, Ljubljana, Marjini trg št. 8, se dobi za ceno Din 32 za broširan in Din 40 za vezan izvod. 260

Senzacija!
Monumentalno filmsko delo:
MACISTE
KRALJ SARDINIE
Največji in najlepši dosedaj izdelani Maciste film.
SIJAJI RAZKOSJE! HUMOR!
Še ta mesec! Kino Matica

Iz Ljubljane

u— Na novo izpopolnjene imenike ljubljanskih volitev je pretekli teden predložil gerentski svet sodišču v odobrenje. Upravičencev za volitve v občinski zastop je okroglo 13.800, za volitve v Narodno skupščino pa 14.200.

u— Československá Obec v Ljubljani. — Přátelská schůzka členů, při které se rozloučí s Československou Obcí pan Generální konsul dr. Beneš komá se v pátek, dne 12. února o osmé večerní v obvyklé restaurační místnosti ve Zvezdč. Počítáme s účastí všech! Tajemník.

u— Jubilej dela. Strojni mojster mestne elektrarne gosp. Voljeh Fortič praznuje danes 25-letnico svojega delovanja v mestni elektrarni in vodovodu. Jubilej je uspešno deloval pri teh podjetjih v najkričnejših časih, ko je razširjaloča se Ljubljana stavila na elektrarno in vodovod vedno večje zahteve. Mnogo del in naprav v mestni elektrarni in vodovodu je plod njegovega uma in vztrajnega dela. Ker mislimo, da se ga tudi podjetje spomni s primernim opisom, želimo jubilaru, da v povračilu elektrarni deluje še mnogo let v blagor bele Ljubljane in njenega prebivalstva.

u— Književne matice Triglav ustanovni občni zbor se bo vršil v soboto 13. februarja ob 17. dopoldne v prostorih Zveze kulturnih društev v Ljubljani. Dnevni red: Poročilo pripravljalnega odbora, poročilo o odobrenih pravilih, volitev predsednika in odbora, določitev članarine in književnega programa za l. 1926. Slučajnosti. Vsi prijatelji ljudske prosvete, ki žele pristopiti h Književni matici, dobrodošli.

u— Umrlj v Ljubljani. Zadnje tri dni so bili prijavljeni sledeči smrtni slučaj: Marija Kržič, bivša kuharica, 74 let; Stefanija Tudičina, hči žel. uslužbenca, 5 let; Alojzija Sirk, žena vpok. soldn. nadoficijala, 65 let; Marija Berčič, delavka, 73 let; Janez Eržen, sin posestnika, 13 let; Joško Jereb, sin strojn. ključavničarja, 3 pešec; Avgust Richomier, tehnik, 62 let; Julijana Flander, žena mizarja, 62 let; Emanuel Nowy, član orkestra nar. gled. 39 let; Tomaž Brdnik, sin šivilje, 1 uro; Jože Jagman, sin šoferja, 12 ur; Franc Tome, dni-

nar, 25 let; Albin Japelj, sin dnarice, 13 mesecev; Marija Mencinger, žena posestnika, 39 let.

u— Policijske prijave. Od srede na četrtek so bili prijavljeni policijski sledeči slučaj: 1 tatvina, 1 prestopok nevarne grožnje, 1 prestopok trpinčenja živali, 1 prestopok prekrščenja policijske ure, 1 izpoba psov, 1 prestopok hoje po železnici in 15 prestopkov cestnega policijskega reda. Aretacije so bile izvršene 3, in sicer: 1 radi pretepa, 1 radi izgreda in 1 radi nošenja orožja brez dovoljenja.

u— Kar v smrt bomo šle... V četrtek zjutraj sta bili v enem izmed tukajšnjih hotelov aretirani v družbi kavalirjev Marija O. iz Radeč in Marija Z. iz St. Jurja ob Taboru, obe znani lahkoživki, ki se nočeta lotiti poštenega posla. Obe lahkoživki sta prav elegantno oblečeni in pravita, da jima napravljajo obleke kavalirji, katerih jima nikoli ne zmanjka, dasiravno sta spolno bolni. Oddani sta bili zaenkrat v bolnico, pozneje pa ju čaka še nekaj dni zapore radi vulgarstva.

u— Zopet eden, ki se mu živa ne smili. Vokavšek Miha, hlapec iz Štepanje vasi, je vozil v sredo dopoldne z dvoprežnim, težko naloženim vozom po Masarykovi cesti. Uboga konja sta se mučila na vse pretege, da se je voz premikal naprej, slednjič pa jima je z zmanjka moči in voz je obšel. Vokavšek je prišel nato ubogi živinčeti obdelavati v bičevnikom kakor za stavo in ju bil tako neumljeno in tako dolgo, da so pričeli protestirati proti njegovemu početu mimoidoči pasantje. To je Vokavšek še bolj razjezilo in stroji je konjsko kožo še trdovratneje. Slednjič je moral ustaviti njegovo divjanje stražnik, ki je surovega legitimiral in prijavil njegovo početje oblasti.

u— Borovce sta sekala. V sredo popoldne sta dva stražnika opazila na svojem potu po Golovcu v gozdu posestnika Čerina iz Štepanje vasi dva mladeniča, ki sta sekala mlade borovce. Stražnika sta hotela mlada dvorjara zajeti, a ta dva sta pobegnila čez dno in strn v največji naglici proti Hradeckemu vasi. Stražnika sta jima sicer sledila, vendar sta bila tatova urnejša in sta jima kmalu izginila izpred oči. Pozneje so izvedeli, da sta oba ostala brezuspešno. Ker so gozdne tatvine v Golovcu prav pogoste, je upravičen sum, da sta spravila ubegla tatova v dolino že marsikako lepo deblo in je seveda tudi prodala.

u— Ljubljanskim trgovcem! Trgovci, ki so se prijavili za tekmovalce, razpisano po ASK Primorje za izločena okna, se vlnudno naprošajo, naj imajo svoja izločena okna danes in jutri razsvetljena do 20. (8. zvečer) ure, da si jih more občinstvo ogledati.

u— Prodaja čevljev po ameriškem sistemu. Velike ameriške tvornice čevljev nudijo svojim odjemalcem potom lastnih prodalnih dvakrat v letu, to je v mesecu februarju in v jeseni izredno priliko da si občinstvo nabavi čevlje po znižani ceni. Temu zgledu sledi naša tovarna Peter Kozina in Ko. Tržič, ki od 1. do 15. februarja prodaja veliko množino vsakovrstnih čevljev po znatno znižani ceni. Ceni občinstvo naj se o tem prepriča v izložbah na Aleksandrovi cesti in Brezu 20.

u— Avtomatska telefonska centra v Ljubljani. Ministrstvo za pošte in brozjavne je dobilo obvestilo, da bo avtomatska telefonska centra v Ljubljani že v kratkem gotova. Svečani otvoritvi centrale, ki bo prva te vrste v naši državi, bo prisostvoval tudi minister dr. Superina.

u— Osrednji odbor Slovenskega planinskega društva izreka tem potom vsem, posebno pa narodnim damam svojo naškrenje zahvalo za trud in požrtvovalnost o priliki njegovega planinskega plesa 1. febru arja.

u— Napredno gospodarsko in prosvetno društvo za Krakovo in Trnovo v Ljubljani naznana, da se bo vršil občni zbor društva dne 27. t. m. ob 8. zvečer pri Sokliču. Pred konjušnico.

u— Klub Primorje javlja svojim prijateljem, da je danes zvečer izredna plesna valja.

PETJE! PLES!
Pevski odsek „GRAFICA“
priradi
v soboto 13. t. m. v »Kazini«
svoj
predpustni zabavni večer
PETJE! PLES!

Iz Maribora

u— Strahovito! V torek dne 9. t. m. je nastal okrog 11. ure v Mariboru strahovit krik in vik, ljudje so drli po ulicah, vdirali v trafike, se drenjali pred kavarnami in se ruvali, kot da bi šlo za glavne dobičke državne loterije. Policija je je vsa preplašena umikala pred velikanskimi ljudskimi množicami in ni vedela, kaj storiti. Natakariji v kavarnah so bili brez glave, tak je bil naval. Naš urednik je začuden opazoval to nenavadno početje ter spraševal na vseh koncih in krajih, kaj to pomeni. Pa mu ni znal nikdo povedati. Šele včerajšnji »Slovenec« je to uganko razrešil: Ljudje so se trgli za »Slovenca«, ki je objavil dr. Korošev govor v Narodni skupščini. Ni čuda, da je ta govor napravil tako »senzacijo«. Upravičeno so menda vsi bili radovedni, kaj neki je Korošec povedal, ker se je kar celih pet let pripravljani. Na to. Pa so bili večinoma vsi razočarani. Korošev gramofon svira še vedno stare viže, katerih so se že vsi naveličali; saj jih »Slovenec« in njegova mariborska brata v vsaki številki vsaj dvakrat pokrejeta. Upamo, da bo uprava »Slovenca« ob prihodnjem Koroševem govoru poprej o tem obvestila policijo, da ukrene vse potrebno, da se pri takih navalih na »Sloven-

ca« nikdo ne ponesreči, kot se je tokrat. Več klepetulj v hlačah in krilih si ji namreč polomilo jezike, ko so z njim lastno vsiljivostjo vrivali »Slovenca« z »belažni« govorom...

u— Ob Ljudsko knjižnico se v listih Cirilove tiskarne stalno ob časa za zaganjanja na ta način, da je lahko debelo otipati izvor zelene zavisti, ker se Ljudska knjižnica tako krasno razvila, dočim klerikalna zaloga miselnih strahot pri frančiškanski cerkvi propada plesnobi prahu v predalih — kljub ogromnim subvencijam s strani občine in klerikalnih denarnih zavodov. V zadnji »Straži« so zopet ogledali Ljudsko knjižnico in seve njenega voditelja. To pot so iztaknili tiskovno napako »Tabora«, ki je poročal že prejšnji teden o knjižnici in omenil, da je članov 200, dočim je bilo v rokopisu dva tisoč, kolikor jih je v resnici in kar tudi pri »Straži« dobro vedo. Ampak dopis je prišel seve iz za plota zavistne »Prosvetne zvezice«, ki v preteklem tednu ni imela drugega posla, ker ji je izpodletela špekulacija z izrabljanjem Aljažvega večera. Ampak akademski šolani gospodje iz »Zveze« bi že lahko vedeli, da rodi uspehe samo sistematično in tiho delo, kot ga vrši »Ljudska knjižnica«, ne pa tako neumna polemika zaletavanja z izrabljanjem tiskovne pogreške. In pa dolgo so rabili častiti gospodje, predno so v mukopolnih bolečinah prišli k sapi in porodili 25 vrstic žolčne tintne.

u— Mestni šolski svet brez telefona. Dočim imajo vsi mestni uradi svoj telefon, je mestni svet, odkar je moral odstopiti svoje prostore stanovanjskemu sodišču, ostal brez njega. Ne samo, da je vsled tega uradovanje radi pomanjkanja hitre zveze z drugimi uradi oteženo, ima tudi za občinstvo to slabo posledico, da mora za vsako informacijo hoditi v urad. S tem pa se seveda tudi uradništvo zadržuje pri delu. Bilo bi skrajno umestno, da se mestnemu šolskemu svetu zopet instalira telefon.

u— Mariborsko učiteljsko društvo za mesto Maribor in bližnjo okolico je imelo v sredo 10. februarja svojo redno zborovanje. Nalvažnejša točka dnevnega reda je bila razprava o deklaraciji, ki je naletela na odločen odpor. Razvila se je živahna, mestoma ostra debata, v kateri so padli mnogi očitki na račun deklarantov, ki so hoteli za vsako ceno izglasiti svojo — depolitizacijo. Debata se bo nadaljevala pri prihodnjem zborovanju.

u— Uradno pačenje slovenskih krajevnih imen. Vpisi v trgovski register so že večkrat tvorili predmet javne kritike. Krajevne oznake raznih trgovskih družb itd. so često tako spopadene, da se mora človek čuditi, kako je sploh mogoče, da naš urad take spakedranke mirno trpe. Kljub temu pa, da so danes dopustne samo slovenske krajevne oznake, so v trgovski register glasom objav v »Uradnem Listu« vpisana še vedno svoječasna nemška krajevna imena. Tako čitamo v zadnji številki Uradnega Lista »Mariaraster Zündwernerfabrik...«, »Unterdraburger«, »Lavamünd und Leifling« itd. Čas bi že bil, da se tudi naš trgovski register ležikovno enkrat pošteno pregleda in očisti.

u— Konec »ruskih večerov«. Mariborska Ljudska univerza je v ponedeljek zaključila več mesecev trajajoči ciklus predavanj o Rusiji, in sicer s četrtim nadaljevanjem predavanja predsednika Ljudske univerze inž. Janka Kukovca o Levu Nikolajeviču Tolstojem. Predavatelj je obravnaval o življenjski filozofiji Tolstega, o njegovem stališču napram modernemu ženskem vprašanju, o konfliktu med njegovim filozofskim mišljenjem in realnim življenjem in o smrti najslavnejšega ruskega pisatelja — misleca. Predavanja o ruski kulturi so vzbujala veliko pozornost ter se je precejšnje število oglasilo za začetni in konverzacijski tečaj ruskega jezika.

u— Zgodovinsko društvo in pododbor »Matiče Hrvatske« v Mariboru priredita v nedeljo, dne 14. februarja 1926. slavnostno Strossmayerjevo akademijo v mali dvorani »Študijske knjižnice«, ob pol 11. dopoldne. Sodelujejo: prof. dr. Franc Kovačič, predsednik »Zgodovinskega društva«, pesnik dr. Dragutin Domjančič, predsednik glavnega odbora »Matiče Hrvatske« v Zagrebu, univ. prof. Filip Lukas, podpredsednik »Matiče Hrvatske« v Zagrebu. Vstopnina prosta.

Iz Celja

u— Plenarna seja celjskega občinskega sveta, katero je sklical župan na prihodnjo soboto dne 13. t. m., se preloži na zahtevo NRS in NSS na nedoločeno čas, ker bi bila sicer zopet nesklepčna.

u— Zdravstveno stanje v Celju in celjski okolici je zadnje mesece prav povoljno. Težjih nalezljivih boleznih razum enega slučajja škrlatinke, ki se je te dni pojavil v mestu, ni prijavljenih. Pač pa je zelo razširjeno med otroki vnetje bezgavk, zlasti med šolsko mladino.

u— Tedenski izkaz celjske mestne klavnice od 1. do 7. t. m. V celjski mestni klavnici so zaklali pretečen teden 13 volov, 10 krav, 4 telce, 47 telet in 17 svinj.

u— Električna razsvetljava v Celju. Mestna elektrarna pridno nadaljuje s širjenjem električnega omrežja. V mestnem parku, kjer je bila do sedaj električna razsvetljava pomanjkljiva, bo glavni drevored odslej lepo moderno razsvetljen z obločnicami, kar bo gotovo velik napredek za mesto glede tujkega prometa. Da bo stvar raznim večernim in poznim posetnikom parka neprijetna, je seveda umljivo, a vsem se ne more ustreči.

u— Nesreča. Anton Kogola, 10-letni sin kočarja iz Spodnje Hudinje pri Celju, se je vozil 10. t. m. okrog 17. ure pri epelkarni z vagončkom. Pri tem je prišel vsled neprevidnosti pod kolea, ki so ga težko poškodovale tako, da so ga morali oddati v celjsko javno bolnico.

u— Razsvetljava v okoljski občini celjski vidno napreduje. Le tega ne moremo razumeti, da se ne namerava napeljati razsvetljava tudi vsaj po vseh bližnjih vaseh. V tem oziru smo zlasti zelo na slabem stanovalci Lisc. Do konca parka še gre. Dalje smo pa prepuščeni na milost in nemilost

Žrebanje srečk loterije JSS dne 1. marca 1926.

tetki luni, ki nam pa kaj rada nagaja in je glede razsvetljave zelo nezanesljiva. Upamo, da bodo nam občinski očetje to sprevideli in nam privoščili nekaj svetlobe, seveda — pomoči.

Pred sodniki

Izvošček France je poročil starikavo vdomo. Spoznala sta, da nista za skupaj in sta se ločila. Francelj pa vendar ni pozabil svoje ženice, prihajal je nazaj, enkrat je prišel kar skozi okno. Svojo ločeno boljso polovico je večkrat zmerjal z raznimi psami, a enkrat ji je celo zagrozil, da bi jo pretrgal kot mačko, čeprav bi bil 3 leta za prti. Potem jo je radovedno vprašal, čemu zahaja v cerkev, ker se iz Boga samo norčuje, da jo bo enkrat počakal in jo kar vrge v Gradaščico. Takih in enakih skušenj ga je sedaj rešila okrajna sodnija, ki ga je povabila teden dni na rīdet, da si bo mož, ki je same jeze med zaslišanjem jokala hladil prevroč kri.

Domžalski Francelj se je zavzel za »krančelja«, zato je zmerjal sprevodnika, ko se je vozil proti Ljubljani, češ, da podpira nečistost, ker ima v kupeju zaprta dva zaljubljenca, da je sprevodnik goljuf in da ga bo on, Francelj ven vrge, češ, da je on sam star revizor. Tudi revizorja je mož nahučil z bedakom. Tako se je možakar pregrešil proti § 104. kazenskega zakona in je bil pri deželni sodnji obsojen na mesec dni zapore.

Tovarna paket je imela uslužbenega praktika Jožeta. Nadebudni mladenič je v vsem praktikalni tudi v kasiranju in je imenoma trdke pobiral neupravičeno pri raznih odjemalcih denar ter tako oškodoval tovarno za znesek 5891 Din. Deželno sodišče ga je obsojilo na 3 mesece ječe z trdim ležiščem in postom vsak mesec.

Krojač Gorenc je nekega večera tako slabo kegljal, da je vse zaigral v svoji sveti jezi bi zmoečal najraje v svoji šibki pesti v kepo ves svet in z njo poditi vseh devet. Ko ga je opozoril sluga Karel, naj plača oškodnino za uporabo kegljišča, mu je bilo dovolj. Vrgel je Karla ob tla, ga sunil in mu strgal suknjič. Ker pa Karel more hoditi z raztrganim suknjičem, je Lorenca tožil in okrajno sodišče mu je naklonilo 150 Din globe oziroma 3 dni zapore, pa še Karolu mora plačati 100 Din za bolečine, a za suknjič 200 Din.

Čevljar Lojze je zagrozil Tonetu, da bo pobil najprej lastno družino, a potem se njegovo, da bo vsa »familija« skupaj pri Sv. Kristofu. Ker pa Lojze več govori kot »stora«, ni deželno sodišče zadevo smatralo kot hudodelstvo javnega nasilja in je Lojzeta cprostil.

Gospa M. je res zgovorna ženska; se pri sodnji ni mogla molčati. Tožila je trgovca Toneta in brivca Franceta, češ, da sta jo čestila z različnimi povskami, jo podila iz stanovanja in da ji je Francelj zagrozil, da jo polije z vodo. Pri razpravi in mogel nihče do besede, govorila je skoro sama ona, tarnala, da je bila tedaj vsa preplašena, da jo šel poredni Francelj nad njo z metlo, ki jo je držal pokonci kot vojak sabljo, da se je sirota res bala. Ker je ženica še sodnika komaj pustila toliko časa, da je mogel razglasiti sodbo, je to prav kratko napravil in Toneta kakor Franceta oprostil.

Prekinjenje švicarsko-ruskih pogajanj

Bern, 11. februarja. o. Švicarska zvezna vlada je objavila v uradnem komunikaciju končnoveljavn predlog glede švicarsko-ruskih pogajanj, ki se vrše s posredovanjem Francije. Švicarska vlada je pripravljena ponoviti svojo izjavo, da obžaluje umor Vorovskega, vendar pa odklanja vsako odgovornost v tem pogledu. Priprave na je tudi nakazati denarno podporo hčerki umorjenega ruskega zastopnika Vorovskega ter urediti obnem s to zadevo tudi vsa druga še nerešena vprašanja.

Iz Berlina poročajo, da so bila pogajanja med Švico in Rusijo prekinjena, ker ni bilo mogoče dobiti podlage za sporazum, ki bi zadovoljevala obe strani. V švicarskih krogih vlada veliko razburjenje zaradi zadržanja Rusije, ki je izjavila, da se ne udeležijo razorožitvene konference, če se bo vršila na švicarskem ozemlju. V Ženevi so razne politične stranke sklicale zborovanja, na katerih je več govornikov ostro kritikovalo postopanje sovietske Rusije.

Spomenik Battistiju

Rim, 11. februarja. o. Vodstvo združenja bojnikov, ki mu načeluje znani vojni invalid Delcroix, je sklenilo, da se bo vršil prihodnji bojovniški kongres 28. avgusta v Boznu. Ob tej priliki bo v navzočnosti kralja in Mussolinija vzidan temeljni kamen za postavitev spomenika Cesare Battistiju.

Železniška nesreča v Grčiji

Atene, 11. februarja. s. Službeni voz, v katerem so se vozili generalni direktor in nekaj višjih uradnikov grških državnih železnic je na progi Atene - Larissa skočil s tira. Generalni direktor je bil ubit, en uradnik in dva spremljevalca pa težko ranjena.

Stavka na Poljskem

Varšava, 11. februarja. s. V premogovni industriji v revirju Dombra je prišlo med delodajalci in delojemalci do spora radi trajanja delovnega časa. Bati se je, da bo v petek razglašena splošna delavska stavka v premogovni industriji.

Večeri smeha in zabave!
Harrold Lloyd
pride v kino »Dvor«.

Naši onstran granic

— Zgodovino postavljajo na glavo. Italijani trdijo vsi vprek, mali in veliki, da je Primorje že od nekdaj italijanska dežela. Avstrija, da je naseljevala Jugoslovane in zatirala Italijane. O Poadžiju pravijo, da so Nemci tam še le nedavno došli gostje. Priključeno ozemlje sploh proglašajo za čisto italijansko, do katerega nimajo »drugorodni« nobene pravice. Sedaj stoji v ospredju italijanske zunanje politike Poadžije. S po vzhignjenim glasom je povdarjal Mussolini v rimskem parlamentu, da je poadžijska pokrajina italijanska geografično in zgodovinsko. Nemci v Poadžiju ne predstavljajo nikake narodne manjšine, marveč le etično reliktivno. Od 180.000 jih je 80.000 pomencih... Kakršno mnenje imajo o južni Tirolski, tako je tudi o Julijski Krajini. Posodi, zlasti pa po šolah in listih neprestano razlagajo, da je Primorje italijanska dežela od pametnega in da so Slovenci barbari, ki so pritekli iz gorovja ter jih treba zato zopet tja nagnati. Ni čudnega ne bo, ako bomo nekega dne čuli kaj takega tudi iz ust »prvega ministra«.

— Nov vlak iz Reke v Trst prične voziti najkasneje s 1. majem, in sicer bo odhajal vlak z Reke proti poludnevju ter prispel v Trst ob 16.30 v zvezi z vlaki proti Rimu in Monakumu.

— V Ilirski Bistrici bodo imeli na pustni torek veliko maskarado. Priredi jo godbeno društvo. Čisti dobček je namenjen za nabavo instrumentov.

— Komunistična propaganda v Trstu ne preneha kljub vsestranski fašistovski čuječnosti. V kinematografu »Venezia« v starem mestu je delil neki mladenič med občinstvo komunistične propagandne letake, katerih vsebina žali vlado in Mussolinija. Predzreča ga 20letnega Ivana Andrejačevića so zaprli. Fašistom ne gre v glavo, kako da je kaj takega še mogoče v Italiji, ki je vendar čisto fašistovska.

— V Rihemberku so vlomili tatovi v prostore posojilnice in frakciji Britof. Odnesli so iz blagajne 2235 lir.

— Prebivalstvo v središčih. Koncem leta 1925 je bilo v Trstu prebivalstva 248.524, v Vidmu 58.966, v Puli 48.737, na Reki 46.848, v Zadru 17.229.

— Slovanska dobrodelna zveza. Po vzoru »Azione Cattolica« je se ustanovila »Slovanska dobrodelna zveza«, ki bo čisto cerkvena ustanova. Goriški nadškof je potrdil pravila in imenoval za predsednika sem. prof. dr. Andreja Pavlica. Zveza zasleduje pred vsem dobrodelne namene.

— »Politiko Italijanov«, kakor jo naziva Mussolini, je pohvalil slavni D'Annunzio. Brzojavil je Mussoliniju in mu čestital, ker je tako moško povedal, da hoče Poadžije poitalijančiti. D'Annunzio je pokazal tako, da je pravi fašist, da je navzpet potujočevalnega duha in da misli le na italijanstvo. Da bi se ljudstvu v novih pokrajinah pomagalo gospodarsko in se skušalo vstvariti razmere, ki bi prinesle v prebivalstvo zadovoljnost, kaj takega ni mar D'Annunzio. Lani je bilo pri njem odposlanstvo iz Istre, ki mu je povedalo, da je situacija v deželi še bolj črna kakor so črne fašistovske.

Iz Trbovelj

— Deputacija trboveljskega delavstva je intervenirala večerj dopoldne radi redukcije delavstva v posavskih revirjih pri centrali TPD, kjer pa ni zvedela nič novega, o čemer ne bi bilo delavstvo že posušeno.

— Važna predavanja na Ljudski visoki šoli. V nedeljo 14. t. m. prične Ljudska visoka šola s ciklom predavanj iz narodno-gospodarskega področja. Predaval bo bivši pomočnik ministra za šume in rudo g. Ivan Mohorčič o gospodarskem položaju Slovencev v naši kraljevini. Predavanje je važno posebno radi tega, ker občutijo Trboveljci bolj kakor katero industrijsko središče gospodarsko krizo, zaradi katere se vrše sedaj tudi redukcije. Z njimi pa ni prizadeto le delavstvo, temveč tudi vsi pridobitni krogi. Na predavanje opozarjamo tako delavstvo, ki je željno stvarnih informacij, kakor tudi obrtniki in trgovske kroge. O g. Mohorčiču, ki je tajnik Trboveljske obrtniške zbornice v Ljubljani, bi bilo odveč govoriti kot gospodarskem strokovnjaku, ker je itak splošno znan. Predavanje se bo pričelo točno ob 14.30. Po predavanju debata.

— Pojasnila atentatskega zveza. Pred dnevi smo poročali o nekem delavcu pri Duklju, čes da je bil soudelelec pri znanem političnem atentatu na katedralo v Sofiji. Po vsestranskem poizvedovanju s strani orožništva se je dognalo, da se je dozdevni atentator v vinjenosti zares izrazil, da je soudelelec pri omenjenem atentatu, da je bil tudi dalj čas odsoten iz Trbovelj, kar bi skoraj potrjevalo njegovo trditev, da pa mu ni pripisovati resničnosti, ker je abnormalen. Tako se je zgodilo, da je nekot pritekel zgodaj jutraj bos in napol obleden na orožniško postajo in ves zbehan pripovedoval, da so ga neznani ljudje oropali. Dogodek pa se je pozneje izkazal kot neresničen.

— Redni demokratski sestanki se vršijo v Narodnem domu vsako soboto. Začetek ob 8. zvečer. Prvi sestanek je določen na soboto dne 20. t. m. in se vabijo vsi somišljeniki in prijatelji. Svoje vrste moramo utrditi, zlasti je treba pritegniti k strankinemu delu naše delavce, obrtnike in kmete iz okolice. Organizacija hoče iti svojim pristajem na roko v vsakem oziru in se naj zato vsakdo z zaupanjem obrne na odbor.

— Narodna tiskarna za Ptuj in okraj je nujna na potreba. Odločili narodni krogi v Ptujju so se, kakor smo zvedeli zavzeli za novega tiskarja g. Sulerja, ki ima že skoraj leto dni tiskarno, nastanjeno sredi mesta v bivši »Mali vojnašnici«. To podjetje se namerava razširiti, po potrebi postaviti na združeno podlago in moderno urediti. Skušnja je pokazala, da je obstanek narodne tiskarne v Ptujju zagotovljen, ako se je bodo po služevali vsi zavedni Slovenci v mestu in

ske srajce. D'Annunzio je ginjen pošlušal pritožbo odvnetnika Ventrelle in inž. Franceschija, oboja istrska gospoda je objel in poljubil, rekoč, da s tem objema in poljubljama vse Istrane, potem pa je svečano zatrdil, da bo on osebo posredoval pri Mussoliniju samem... Cas teče, Istra pa še vedno zamača uspehov D'Annunzijevega posredovanja.

— Ne drži. Italijani hočejo opravičevati svoje nasilje proti »drugorodcem« s primerom o postopanju Češkoslovaške z Nemci. Primera ne drži pa če jo je porabil tudi sam Mussolini v parlamentu, ko je robnel proti Nemcem. Mussolini je stopil tako v vrsto italijanskih oštarijskih politikov, ki so slišali, da je češkoslovaščina proglašena za državni jezik v češkoslovaški republiki in da so Nemci »zatirani«. Češkoslovaki mu brez dvoma o priliki povedo, da primera šepa in da naj jo zato v bodoče opusti. Nemci radi državnega jezika nič ne trpé, vlada jih ne goni iz službe in Češkoslovaki Nemcem ne zapirajo šol. To je polje, na katerem naj išče Mussolini primere! Na Češkoslovaškem so zaprli samo nemške potujočevalnice, v Primorju pa je Italija zaprla slovenske ljudske šole in odprla italijanske potujočevalnice. Ako bi imeli Jugoslovani v Primorju take pravice, kakršne uživajo Nemci v Češkoslovaški, bi veselja vriskali in Mussolinijeva slika bi visela v vsaki slovenski hiši!

— Dvojezični napisi na pokopališčih so dovoljeni v Škofijah, v Plavljah in pri Sv. Barbari. Tako so povedali odposlanci miljske občine prizadetemu prebivalstvu. Na nagrobne spomenike je uveden nov občinski davek. Napisi morajo biti najprvo italijanski in v drugem mestu so lahko slovenski. Pritožbina na nagrobne napise z naša pri izjemnem križu 5 lir. pri kamerni 20 lir.

— V Gorici se je zopet nastanil brivec g. Anton Pucelj, ki je imel pred vojno svojo brivnico na Travniku.

— V Pazinu je bilo na mesečnem trgu volov 103 po 500 lir kvintal žive teže, 97 krav po 450, 9 telet po 650, 11 konj po 2500 korinad, prašičev od 50 do 100.

— Istrske pritožbe. Iz vseh krajev se čujejo pritožbe. Vedno pritekli kaj novega, kar razdere stare razmere in razburja duhove. V Pazinu posluje bolniška blagajna z delokrogom, ki je primeren pazinskemu središču. Sedaj pa naj bi dva dela obsejala bolniške blagajne pripadla drugam. Kdo bo hotel v Pulo v zadržav, katere je lahko opravil v Pazinu? Ali na nove province se razteza zakon o socialnem zavarovanju in zahteva novo opredelitev pa če bo nekaterim kom še tako v breme! V Kopru ima poštni urad mnogo dela ali te dni je bil nepričakovano odpočitek en uradni, čes da zadržuje dva. Zlasti po poštnih uradih odjemlje uprava osebje in namesto marsikakega poštnege urada pride v kratkem nabiralnica. Italijanski listi so polni takih pritožb in fašisti se pridružajo v svojih sejah, da mora biti vse tako, kakor oni hočejo in da bodo vse dosegli pri rimski vladi, ali rečeji ne opravijo nič.

Iz Ptujja

— Takih abnormalnih dejanj je storil še več, tudi sodelovanje pri atentatu v Sofiji je plod njegove bujne domišljije.

— Redukcija delavstva v Hrastniku je neprimerno manjša od one v Trboveljah, ker je bilo doslej reduciranih le 22 rudarjev, med katerimi so vsi stari staropokojci. Seveda je to mogoče zavoljo tega, ker je tu obrat znatno manjši od obrata v Trboveljah.

— Rudniške nesreče v Hrastniku so precej ponehale. V januarju je bilo prijavljenih deset slučajev lahkega značaja. Prav tako so ponehali razni politični in sodnijski prestopki.

— Proračun okrajnega zastopa je potrdil veliki župan ljubljanske oblasti.

— Reduciranci prihajajo na obično dnevno zaradi denarnih podpor.

Iz Ptujja

— Redni demokratski sestanki se vršijo v Narodnem domu vsako soboto. Začetek ob 8. zvečer. Prvi sestanek je določen na soboto dne 20. t. m. in se vabijo vsi somišljeniki in prijatelji. Svoje vrste moramo utrditi, zlasti je treba pritegniti k strankinemu delu naše delavce, obrtnike in kmete iz okolice. Organizacija hoče iti svojim pristajem na roko v vsakem oziru in se naj zato vsakdo z zaupanjem obrne na odbor.

— Narodna tiskarna za Ptuj in okraj je nujna na potreba. Odločili narodni krogi v Ptujju so se, kakor smo zvedeli zavzeli za novega tiskarja g. Sulerja, ki ima že skoraj leto dni tiskarno, nastanjeno sredi mesta v bivši »Mali vojnašnici«. To podjetje se namerava razširiti, po potrebi postaviti na združeno podlago in moderno urediti. Skušnja je pokazala, da je obstanek narodne tiskarne v Ptujju zagotovljen, ako se je bodo po služevali vsi zavedni Slovenci v mestu in

okraju. G. Suler ima edini za Ptuj koncesijo; ako mu bomo priskočili na pomoč, bo kmalu postala doseđanja Blankejeva tiskarna nepotrebna.

— Cas gostij preživljanja v zadnjih tednih. Slikovita je bila nedelja 7. in ponedeljek 8. t. m. Okrašeni vozovi so dovažali »gostovnjake« v mesto, svirale so godbe in živahno je bilo vrvenje zlasti na Minoritskem trgu. Poroke so se sklepale kar »na debelo«, po 8 do 10 istočasno. Med drugimi so se poročili gdč. Brenčičeva iz znane rodbine Franc Brečiča v Zabjeku s Petrovičevim sinom iz Podvine, dalje gostilničar Prmeš v Budini s Hrگوو iz Dornave. Vsem želimo obilo sreče! Na Brenčičevi gostiji se je nabralo 220 Din za našo dijaško kuhinjo. Lepa hvala! Posnemanja vredno bi bilo, da bi se gostje pri obloženju mizi spomnili vedno tudi lačnih dijaških želodcev.

— Dramatično društvo prireja redne predstave v Mestnem gledališču. Zadnja predstava »Vozel«, v nedeljo in ponedeljek, je razmeroma dobro uspeła. Vloge so bile deloma novo zasledene. Ali tudi v vsakem oziru srečno, o tem so mišljenja različna. Najbolje je pogodila svojo vlogo po splošni sodbi ga. Kostanjevčeva, naša dolgoletna pridna igralka. Gdč. Komariljeva ima le po igro; dobiti pa mora primerne vloge. Sicer pa ni naš namen kritikovati, temveč prinašamo le utise občinstva. Za prihodnjč se pripravljaj, kakor smo zvedeli izza kulisa, »Reveček Andrejček«.

— Kino se je naši publiki zelo priljubilo, je pa tudi novost za Ptujčane: »Pat in Patagon«, »Nibelung«, »Quo vadis« itd.

Sport

Službene objave LNP.

Vzame se na znanje: 1.) dopis Kärntner P. V. Celovec, šte. 21-AW z dne 22. I. 26. glede odigranja medmestne tekme ter se predlaga kot termin 3. VI. 1926. 2.) dopis JNS št. 1203-25-26 z dne 2. II. 26. 3.) dopis ASK. Primorje z dne 24. I. 26., v katerem javlja svoj novi odbor (predsednik dr. Birs, tajnik Janežič). 4.) Dopisnica SK. Celje, s katerim javlja svoj novi odbor (predsednik dr. Gorican, tajnik Wagner). 5.) zapisnik sestanka MO Celje z dne 31. I. 26. ter novi odbor (predsednik Wagner, tajnik Krušnik). 6.) dopis Sub. N. P. št. 657-25 z dne 30. I. 26.

Prošnjo ASK. Primorje z dne 3. II. se dostavi JNSu.

(Seja p. o. z dne 10. II. 26.) V nedeljo dne 14. t. m. se določijo v odigranje sledeče tekme: popoldne ob 15.30 prv. tekma ASK. Primorje : ZSK. Hermes. Igrišče ASK. Primorje. Službojoča odbornika LNP: za red. nadzor. g. Bucik, blag. nadz. g. Buljevič.

Igrišče SK. Ilirije ob 10.30 prv. tekma SK. Ilirija rez. : ZSK. Hermes rez. Službojoči odborniki LNP za red in blag. nadzor. g. Repanšek, popoldne ob 14. tekma za zimski pokal: SK. Jadran : SK. Svoboda. Službojoča odbornika LNP: g. Kunaver za blagajno, g. Bedjanjica za red. nadzor.

Opozarjajo se klubi, ki nastopajo, da določijo po tri starejše reditelje ter zmogljive in vestnega stranskega sodnika. Pri prv. tekmi mah vodijo blagajno vedno prvomestovani klubi, ki prejmejo vstopnice pol ure pred pričetkom tekme od službojočega odbornika LNP-a, ki vrši blagajniški nadzor, ter morajo po dokončani tekmi inkasirati znesek in vstopnice ponovno predati temu odborniku.

Proti klubom, ki bi ne upoštevali teh poudarjenih odredb, bo LNP prisiljen nastopiti z denarnimi kaznimi.

Nalaga se klubom, da opremijo svoje reditelje z rediteljskimi znaki, katere naj nosijo vidno na rokavu. Ostali sklepi p. o. se objavijo prihodnjč.

Službeno iz LNP. Danes, v petek, ob 20. seja k. o. v kavarni Evropa. Na isto se pozivljata igr. Urbančič Z. (SK. Svoboda) in Zalokar (ASK. Primorje). — Tajnik II.

Nogometne prireditve v nedeljo. V nedeljo dne 14. t. m. se odigrajo sledeče prv. tekme: na igrišču Primorja prv. tekma, ki spada k jesenski sezoni, med ASK. Primorje in ZSK. Hermes, a na igrišču Ilirije dopolne prv. tekma med rezervama SK. Ilirije in ZSK. Hermes. Popoldne pa odigrata tekmo za zimski pokal SK. Jadran in SK. Svoboda.

Iz Sekcije ZNS Ljubljana. (Službeno.) Z ozirom na opetovane urgence s strani ZNS pozivamo poslednjič vse zamudnike, da vpošljajo najkasneje do 15. t. m. slike za album, ker bo v nasprotnem slučaju Zbor postopal napram njim. Sodniki, ki bi bili zadržani, javijo to vsakokrat najkasneje do petka popoldne Sekciji potom službene knjige v kavarni »Evropa«. Z ostalimi razpola g. Sekcija povsem v duhu obstoječih pravil. Opozarjamo vse sodnike in klube, da veljajo za vmetavanje žoge prioutu vsa prejšnja določila z edino spremembo, da mora stati igralec izven igrišča. — Tajnik.

Nov svetovni rekord Hoffa. Hoff, ki se nahaja v Ameriki na ženitovanjskem potovanju, je preskočil v sweaterju in v dolgih hlačah 4 m ter s tem izboljšal svoj lastni svetovni rekord za 1 cm. To je svetovni rekord na pokritem terenu.

Prihodnje tekme praške Sparte. Termiska lista praše Sparte za prihodnji čas je nastopala: Sparta nastopi 14. t. m. proti Viktoriji Žižkov, 21. t. m. proti Slaviji, 28. t. m. proti ČAFAK, 7. marca proti Nuselskemu, 14. marca proti dunajskemu Slovanu, 1. aprila pa proti Uruguaycem.

Obilnatni pouk v plavanju so uvedli na ljudskih solah na Madžarskem. To umesto naredbo nameravajo raztegniti na vse državne šole.

Hrvatski veslaški klub v Zagrebu je na svojem zadnjem občnem zboru izvolil za predsednika dr. Stoparja.

Odbor Ljubljanskega sportskega kluba sklicuje redni občni zbor kluba za poslovno leto 1925 za dne 26. februarja 1926. ob 20. uri v restavracijo Slon. Dnevni red vsebuje v statutu predvidene točke. V slučaju nesklepnosti občnega zbora se vrši ob 20.30 drugi občni zbor, ki je sklepčen brez ozira na število navzočih. — Odbor.

Karel Koželuh, svetovni prvak profesionalnih tenis igralcev se je odrekel vsem sportom razven tenisu.

Vremensko poročilo ob 11. t. m.

Kranjska gora ob 7. jutraj: Temperatura + 1 C, barometer stoji, sneg pršič; sanikališče neuporabljivo.

Bohinjska Bistrica ob 7. jutraj: Temperatura + 5 C, megla, dež. Zimski sport nemogoč.

Gospodarstvo

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza. (8. t. m.) Pšenica: baška, 4 vagoni 295; baška, 2%, 9 vagonov 300. Oves: baški, 1 vagon 185. Turščica: baška, nova, 4.5 vagona 110; baška, marc-april, 6 vagonov 127.50; baška, za maj, 5 vagonov 135; sremska, nova, 5 vagonov 114—115; sremska, marc-april, 3 vagoni 130. Moka: baška, »08«, 1 vagon 508; baška »2« za februar-marc, 5 vagonov 485. Otrubi: baški, jutaste vreče, 3 vagoni 132.50. Tendence nespremenje na.

Dunajska borza za kmetijske produkte. (10. t. m.) Tendence dalje zelo mirna. Posli v žitu so se močno zmanjšali, ker imajo mlini velike nerazpečane zaloge. Pšenica in rž deloma cenejši. Notirajo vključno blagovnoprometni davek brez carine za 100 kg v šilinh: pšenica domača 40—40.50, madžarska potiska, 79.80—44.50—47 rž: marchfeldska 27—27.50; ječmen: domača 30—36, slovaški 35—37; turščica 20.25—21.25; oves: 28—29; pšenična moka »0« domača 74—78, madžarska za carinjena 74—78, jugoslovenska 71—74.

— Kongres plinar v Zagrebu. V dne 20. in 21. t. m. bo v Zagrebu prvi kongres vseh mestnih plinar v državi. Svojo udeležbo so že prijavile razen ene vse plinarne. Skupno je vseh plinar v državi 14, od katerih vsaka bo poslala po več svojih zastopnikov. Svrha sestanka je medsebojno spoznavanje in skupno pretresanje vseh aktualnih vprašanj, ki zadevajo plinarsko stroko, ter dogovor o merah, ki naj bi jih plinarne podvzele v raznih skupnih potrebah.

— Sklepanje tarifnega odbora. Iz Beogra da poročajo, da se bo sestel tarifni odbor vendarle že 27. t. m. in da torej sestanek ne bo odgođen. Na dnevnem redu te važne seje bo: 1.) Primerjanje stare prometne tarife z novo unificirano. 2.) Razprava o unificirani klasifikaciji. 3.) Vprašanje izjemnih in izvoznih carin. 4.) Vprašanje uvedbe pri stanjskih tarif. 5.) Slučajnosti.

— Drugo žrebanje dobitkov Vojne škode. Po odredbi finančnega ministrstva se bo 16. t. m. izvršilo drugo žrebanje dobitkov Vojne škode. Žrebanje bo v generalni direkciji državnih dolgov v Beogradu.

— Zanimanje za naš težki apnenec. Neki interesent iz Poljske se zanima za naslove posostnikov ležišč težkega apnenca, ki bi se hoteli baviti z eksploatacijo takega apnenca za izvoz v Poljsko. Interesenti naj pošljejo natančne naslove Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

— Lpiski pomladni velesejem (28. t. m. do 6. marca t. l.) Potovanje v Lipsko III. razred brzovlaka tja in nazaj s petdnevnim bivanjem v Lipskem s popolno oskrbo stane približno 1650 Din. Brezplačni vizum (ki ga v Ljubljani posreduje častno zastopstvo Lpiskih veleosejmov Stegu in drugi. Dunajska cesta 1) s 14 dnevno veljavno ni omejen samo na Lipsko temveč omogoča potovanje po vsej Nemčiji. Za potovanje skozi Avstrijo je potreben tranzitni vizum, katerega na željo tudi preskrbi zastopstvo; stane 30 Din.

— Banatsko vinko tržišče. Iz Vršca poročajo: Na banatskem vinskem tržišču vlada velika stagnacija. Kupuje se le za lokalne potrebe. Zaloga vina v Vršču in Beli Crkvi so velike. Pri vinogradnikih se gibljejo cene med 3 do 4.50 Din liter po kakovosti.

— Reparacije za januar t. l. Po poročilu generalnega agenta za plačevanje reparacij v januarju t. l. je bilo prejeto 90.420.730 zlatih mark, a izplačano 89.380.936 zlatih mark. Naša država je prejela 1.859.832 zlatih mark — Nov konkurz v Beogradu. Nad znano beograjsko delikatno veletrgovino Perola ki obstoja že 50 let, je bil ovtvoren konkurz. Aktivna se cenijo na 2 miliona, pasiva pa na 5 milijonov dinarjev.

— Obtok novčanice v Avstriji se je po izkazu 7. t. m. zmanjšal za 45 milijonov na 778 milijonov šillingov. Podlaga se je znižala v istem času za 4.5 miliona na 489 milijonov šillingov.

— Valovanje francoskega franka. Tečaj francoskega franka na svetovnih tržiščih je bil te dni nazadovol, večerj pa se je za malo lenkost popravil. V Curihu je večerj notirala deviza na Pariz 19.1625 proti 19.15 predvečeršnjim.

— Pred ponovnim podaljšanjem rumunskega moratorija. Po vseh iz Bukarešte je rumunska vlada predložila osnutek zakona o ponovnem podaljšanju moratorija za tri mesece.

— Uradne novice na berlinski borzi z 1. jaja so bile 8. t. m. a) domače nemško blago: velika, popolnoma sveža, žigosana jajca 11 — 20, sveža, preko 55 g, 18, sveža pod 55 g 15; inozemsko blago: posebno velika jajca 22, velika 18.5, normalna 13.5—14.5, majhna in umazana 10—10.5, majhna v apnu 10—10.5, danska v apnu 16.5 pšenica za komad. Blaga primanjkuje.

— Insolvenca v moravski tekstilni industriji. Iz Olomuca poročajo, da je otvoren poravnalni postopek na tvrdo Fr. Mittag, jun., mehanična tkalnica in barvarna v Sternbergu. Pasiva se cenijo na 1.4 miliona Kč.

— Obtok novčanice v Češkoslovaški se je po izkazu 7. t. m. zmanjšal za 230 milijonov na 7.015 milijonov Kč.

— Madžarske kronske novčanice se jemlje iz prometa. Iz Budimpešte poročajo: Vodstvo Madžarske narodne banke je v so glasju z Madžarsko vlado odredilo, da se vzame iz prometa del madžarskih kronskih novčanice do 31. julija t. l. Gre za 10.000, 5000, 1000 in 500 kronske novčanice velikega formata, ki so bile emitirane 1. januarja 1920., ter za 25.000kronske novčanice, kiso bile izdane 15. avgusta 1922. Po poteku tega roka se bodo morale še izmenjati do 31. julija 1929. pri Madžarski narodni banki. Pozneje izgube veljavno.

— Uvedba nove madžarske valute na madžarskih državnih železnih. Direkcija madžarskih državnih železnih je sklenila, da že s 1. julijem t. l. preide na novo valuto (pengő), ne da bi čakala zakonitim potom odredbenega roka za prehod na to valuto, to je 1. januarja 1927. Poslovno leto madžarskih državnih železnih se začne s 1. julijem in se bo torej s tem dnem uvedel pengő.

— Kriza v nemški sladkorni industriji. Iz Berlina poročajo, da je sladkorna rafinerija Halle odpovala s 15. t. m. vsemu svojem delavstvu. Odgovor se utemeljuje s slabim gospodarskim stanjem sladkorne industrije, ki da onemogoča nadaljevanje obrata pod sedanjimi delovnimi pogoji. Podjetje se bo pokajalo z zastopniki delavstva in skušalo doseči odpomoč v svrhu ponovne uestave obrata.

— Naraščanje nezaposlenosti v Poljski. Iz Varšave poročajo: Žitni izvoz iz Poljske ki je v decembru 1925. močno rarasel, je v zadnjem času zopet znatno padel. Vzrok stagnacije je v močnem nazadovanju žitnih cen na inozemskih tržiščih.

— Nazadovanje poljskega žitnega izvoza. Iz Varšave poročajo: Žitni izvoz iz Poljske ki je v decembru 1925. močno rarasel, je v zadnjem času zopet znatno padel. Vzrok stagnacije je v močnem nazadovanju žitnih cen na inozemskih tržiščih.

— Težkoča v plačilnem prometu v Bolgarsko. Češkoslovaški listi se pritožujejo, da imajo v zadnjem času trdve, ki dovažljajo blago v Bolzarijo, velike težkoče v tem pogledu, da Bolgarska narodna banka odklanja izdajanje inozemskih valut na tuj račun, in to celo v primeru, da se položijo vse potrebne priloge. S tem se izplačevanje terjatev inozemskih tvrdk zelo otežuje, ker te tvrdke bogariti denar glede na dejstvo, da kurz leva še ni stabiliziran, ne morejo sprejeti brez rizika.

Borze

11. februarja.

LJUBLJANA. (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepalih kupski zaključki.) Vrednote: investicijsko 76—78, Vojna škoda 280—282, zastavni Kranjske 20—22, komunalne Kranjske 20—22, Celjska posojilnica 200—202, (202), Ljubljanska kreditna 200—0, Merkantilna 100—104, Prastedion 965—972, Slavenska 49—0, Kreditni zavod 175—185, Strojne 0—125, Trbov lie 370—390, Veveče 110—0, Stavbna 90—100, Šešir 115—120 (115). — Blago: les: trami na podlagi note, fco vag. Postojna tranz. 1 vagon 320—320, (320); bukovij železniški pragovi: 2.51 m dolž, 13×23×13, 28—0; 2.45 m dolž, 12½×22×12½, fco vag. nakl. post. 24—0; hrastova drva, suha, cepanice, fco vag. Postojna 0—21; bukovova drva, suha, fco vag. meja Postojna 0—23; bukovij hloidi, gladki, ravni, 2.50, 3, 4, 5 m dolgi, od 25 cm napr., fco vag. nakl. post. 0—235; bukovij plohi neobrobjeni, 50, 60, 70, 80, 90 mm, od 2—5 m dolž, največ 4 m fco vag. nakl. post. 0—470; bukovij plohi, parjeni, od 27—100 mm, večina 27 in 38 mm, l. II., 2 m napr. z 10% izpod 2 m, fco vag. Postojna tranz. 0—1100; hrastovij plohi neobrobjeni, 80, 90, 110 cm, fco meja 2 vagona 950—950, (950); late 25/25, 50/50, fco meja 1 vagon 540—540 (540); tramič 3/3—4/5, fco Sušak 342—0; poljski pri delki: pšenica: baška, fco nakl. post. 0—292.50, sremska, fco vag. nakl. post. 0—290, turščica: času primerno suha, fco sremska postaja 0—121, času primerno suha, fco slav. post. 0—123, inzulanka, več kot časa prim., suha, za mletav spos., par. Ljub 0—185, um. suš., fco vag. baška post. 0—142, umetno sušena, fco Postojna tranz. 0—182.50; ječmen: 62 kg, fco vag. baška post. 0—155, pomlad. pivovar., 66/67 kg, par. Ljubljana 0—260; oves rešetani, fco slav. p. 0—190; ajda domača, fco vag. prekm. post. 0—260; rž: domača, fco vag. prekm. post. 0—210; 71/72 kg, par. Ljubljana 0—220; prosa rumeno, fco vag. prekm. post

Iz življenja in sveta

Lia de Putti in njeni dolgovi

Negalantno je govoriti o dolgovihi kake dame, pa makar to bila filmska diva. Toda z Lia de Putti je že tako, da postaja slavna ne le na platnu, temveč tudi po svojih aferah. Nedavno je padla z okna globoko na cesto, a je kmalu okrevala. Zdaj zopet ima neprilike z dolgovi, ki dopuščajo obilo opravljanja in s tem reklame med filmsko publiko.

Zadeva je namreč v tem, da je Lia de Putti po uspehu v novem filmu »Variété« in po svojem okrevanju od padca z okna dobila ponudbo od neke ameriške filmske družbe, da bi v Ameriki glumila v nekaterih novih filmih. In sicer za tedenski honorar 4000 dolarjev (okrog 225.000 Din). Lia de Putti je ponudbo sprejela ter pred par dnevi natihoma odpotovala iz Berlina z namenom, da se za kratek čas ustavi še v Parizu, nato pa odjarda preko velike luže v ameriško Dolario, obljubljeno deželo vseh filmskih veličin.

Toda za Lijin nenadni odhod je doznala neka velika berlinska modna trgovka, ki je za svojo odjemalko brzojavno poslala v Pariz rubežno naročilo, ker ji Lia de Putti dolguje za razne toalete in okrasja preko 100.000 zlatih mark (okroglo 1.300.000 Din), kar zares niso mačje solze za takšno mlado umetnico, kot se šteje Lia de Putti. In res, jedva je Lia v Parizu izstopila iz ekspresnega vlaka, ji je bil brzjav berliške trgovke promptno predložen z namigom, da Lia pač ne more in ne sme nadaljevati vožnje...

Tako se je glasila prvotna vest. Druga, ki prihaja iz Berlina, pa javlja, da je Lia de Putti srečno pasirala Pariz, pač pa je bila ustavljena v Cherbourg, odkoder je hotela nastopiti direktno pot v Ameriko. In še to pravi, da Lia ni bila zadržana zavoljo omenjenih 100 tisoč mark, marveč zaradi celokupnih svojih visokih dolgov, ki jih je zapustila v Berlinu. Ne vé se še, ali se bo potratna Lia morala vrniti pred oči svojih upnikov, pač pa se pričakuje, da utege ameriške filmske družbe poravnati njene obveznosti, da bo Lia lahko nadaljevala svojo pot v blaženo Dolario, družba pa celo afero izkoristila za reklamo...

Blagajna vesti v Ameriki

Ameriško finančno ministrstvo razpolaga s posebno ustanovo, ki je mogoča pač samo v Ameriki. Ta ustanova se imenuje »blagajna vesti« in se lahko pohvali z velikanskimi uspehi. Neprestano prejema blagajna anonimne posiljateljce denarja, ki se stekaio vanjo v obliki prostovoljnih glob ali pa kot odškodnina za dejanja, radi katerih peče ljudi slaba vest.

Posebno pridno se oglašajo s pošiljati vami taki ljudje, ki jim vest očita, da niso čistih rok v tem ali onem pogledu ter jih posebno teži prikrajševanje državne blagajne pri plačevanju davkov. »Blagajna vesti« obstoja že nad sto let; vanjo je priteklo v tem času nad 600.000 dolarjev (okrog 33 milijonov našega denarja).

Prispevki so sicer skromni ter znašajo običajno samo par centov. Najdejo se pa včasih tudi taki, ki prispevajo prav čedne vsote. Tak prispevek je dal n. pr. neki trgovec, ki je prikrajšal državo za 30.000 dolarjev. Mož je poravnal svoj prestopok s tem, da je nakazal ta denar »blagajni vesti«.

Posebno vneti prispevkarji v to blagajno so otroci. Njihovi darovi so običajno čisto malenkostni in prihajajo v obliki poštnih znamk. Pisma, ki jih prejema uprava blagajne s takimi darovi, pa so genljiva. Čestokrat vsebujejo nauke in pridige, da se ne sme varati države in da je treba spoštovati in ceniti poštenje.

Pri nas je institucija »blagajne vesti« popolnoma neznana, pa dasi bi bila potrebna kakor marsikje drugod, je le vprašanje, kako bi se obnesla.

Lov na leve v Afriki

Na Dunaju je te dni predaval knez Thurn-Taxis o svojem lovu na leve v Afriki. Nevarno ekspedicijo je začel na vzhodni obali Abesinije nedaleč od Viktorije-Njane. Tam se je sestel z nekim specializmom za lov na leve, mr. Blackom, ki tvega že 25 let svoje življenje ter se izpostavlja opasnostim, zraven pa uživa, kadar se mu nasmehne sreča ter izvabi v past kralja živali. Ta mr. Black je dobil pred 25 leti od angleške vlade dovoljenje, da sme ustreliti na afriškem ozemlju tri slone. Dovoljenje pa je prostovoljno podaljšal, ko je videl, da se je njegova praksa sijajno uveljavila. Vlovil je v tem času okoli 300 slonov, a tudi več levov je končalo pred njegovo smrtonosno puško.

Temu izkušnemu lovcu se je torej pridružil knez Thurn-Taxis, prvi Evropejec, ki mu je mr. Black dovolil, da ga sme spremljati na lov. Pripravila sta dva zložitljiva šotora in vzela s seboj tamošnje domačine iz plemena Askarijev.

Bilo je zelo vroče, kljub temu, da so se v daljavi belile gore, pokrite z večnim snegom in ledom. Ekspedicija se je pomikala skozi kraje s pičlo vegetacijo. Njene muke so bile velike. Vsem drugim nadlogam se je končno pridružil še dež in lovci so morali gaziti cele dneve in cele noči skozi velika močvirja. Ker angleške oblasti kontrolirajo

početje takih lovcev za zabavo, je imela ekspedicija še bolj težavno stališče. Morala je paziti na to, da ne prekorači dovoljenja. Sprva je lovila antilope in zebre, in ko se je zadostno preskrbela z njihovim mesom, ki ga je uporabila za vabo pri lovu na leve, so se lotili lovci svoje poglavitve naloge. Lov se je vršil ponoči s pomočjo reflektorjev, ki so sicer večkrat spravili lovce v življensko opasne položaje, toda lovska sreča je bila ekspediciji zelo mila. V

razmeroma kratkem času je padlo šest levov, ki sta jih mr. Black in knez Thurn-Taxis poslala v London preparatorju v delo.

Poleg levov je ekspedicija lovila tudi bivole. Lov nanje je bil enako opasen in težaven, ker so morali lovci plezati po precej visokem skalovju. Vendar je prva ekspedicija kneza Thurn-Taxisa tako osrčila, da jo je sklenil ponoviti. Izbral pa si bo to pot za izhodišče svojega lova izvor Modrega Nila.

František Jan Škroup

komponira v listopadovni noči leta 1834. ob postelji svoje bolne žene pesem »Kde domov mui« brez slutnje, da ustvarja svojemu narodu himno in sebi najkrajšnji spomenik. Posnetek iz originalnega novega češkega filma »Josef Kajetan Tyl«, ki znači prominenten uspeh češke filmske industrije.

Preizkušnje britanske zračne plovbe

Iz Londona poročajo o velikem načrtu angleškega zračnega brodogovja, ki se bo letos dne 1. marca dvignilo na polet v Heliopolisu ter bo preletelo zračno pot od Kaira do Kapstadta. Polet ima namen preizkusiti moč in silo angleške zračne mornarice, predvsem pa ugotoviti, kakšna je njena organizacija.

Na tem poletu bodo morala letala preleteti 5206 milj. Pristala bodo spomota v Assuanu, Chartumu, Malakalu, v Mongoliji, na sudanskem ozemlju, dalje v Kisumu in Mvanzi, v Tabori, Aberzornu, Broken-Hilu, v Livingstonsu, Bullawayu, v Pretoriji, Johannesburgu, Bloemfontainu in končno v Kapstadtu. Angleška vlada se je sporazumela z belgijskimi oblastmi ter je dobila dovoljenje, da smejo letala deloma leteti čez belgijsko posest, to pa radi tega, da si prihranijo velik ovinek, ki bi ga sicer morala storiti.

Čas celokupnega poleta je preračunan na 6 tednov in letala bodo v glavnem zasledovala isto smer kakor letalec Allan Cobham, ki je trenutno v Johannesburgu, kjer je moral prekiniti svojo vožnjo radi obolelosti svojega strojnika. Poskusni polet britanskih zračnih edinic bo merodajen za ukrepe pri reorganizaciji angleškega zračnega prometa v bližnji prihodnosti.

Mlada žena in mož v talarju

Dunajska policija je nedavno prejela ovadbo mlade ženske, poročene z doktorjem Štefanom Szemzkom iz Cilezanov v Galiciji. Ovadba vsebuje nekaj prav zanimivih mest, ki so posebno značilna za preteklost moža, ki ni doktor filozofije, prava ali kake druge stroke, temveč teologije.

Dr. Szemzik je bivši duhovnik. Študiral je najprej v grško-ortodoksnem seminarju za svečenike v Przemyslu, odkoder seje preselil na Dunaj, kjer je prestopil v rimsko katoliško vero, bil posvečen in stopil v svrhu študij v samostan. Na dunajski univerzi je bil končno promoviran za doktorja bogoslovja.

Toda svečeniški poklic ga je kmalu začel dušiti, zato je mož odložil črno suknjo in se posvetil juridičnemu študiju. Že takrat je imel opraviti s sodiščem radi neke ženske, ki ji je obljubil zakon. Seznam njegovih prestopkov se je nato množil in dr. Szemzik je končno zaradi grdihih pregreškov zoper npravstvenost bil obsojen na štiri leta ječe.

Kazen je preстал in jedva je prišel na svobodo, se je seznanil z gospo Jellinekovo, ki je bila ločena od svojega moža majorja. Dama je imela precej veliko premoženje. Pristala je na zakon-sko zvezo in po poroki je par odpotoval v Galicijo k Szemzkovim staršem. Tu pa je morala dama doživeti »mojo neprijetno razočaranje. Komaj je prišla na njegov dom, so jo moževi sorodniki napadli in oplenili. Morala jim je izročiti vso svojo opravo, ves denar, dragoceni nakit, ki ga je imela pri sebi in še so jo prisilili, da je podpisala izjavo, katere ni razumela. Po tem nesramnem napadu so jo zaprli v sobo ter jo imeli 14 dni pod ključem in strogim nadzor-stvom.

Razume se, da je ta vest, ko se je raznesla po časopisu, vzbudila upravičeno ogorčenje in velikansko senzacijo, tembolj ker je sklenil dr. Szemzik, da zopet obleče svečeniško haljo ter se skesano vrne k Bogu, katerega je bil že zavrgel.

Dunajčani in pasja pravica

Na Dunaju se vrši že nekaj časa živahna kampanja, ki je razdelila prijazni dunajski svet v dva tabora. Na eni strani stoji dunajska mestna občina, ki je obdavalca lastnike psov z visokimi davki. V nasprotjem taboru so lastniki pasje zverjadi, ki niso baš redki.

Mnogi ljubitelji psov so se morali radi visoke davčne obremenitve že ločiti od hišne živalice, ki jim je bila zelo ljubna in draga. Ker niso mogli plačati davka, so izročili pse društvu za zaščito živali, ki ima v avstrijski prestolici mnogo privržencev. Kmalu pa ni bilo društvo več kos svojih nalogi. Velikega števila psov ni moglo rediti, ker so bili stroški previsoki, zato se je odločilo za pokončavanje psov na ameriški način, to je potom elektrike.

Ostali prijatelji in lastniki psov, ki jim je magistrat izpustil iz žepa denar za davke, so se sedaj organizirali in zahtevajo pravico tudi za hišne čuvaje in prijatelje. Njihova poglavitna zahteva je uvedba posebnega voza na električni železnici, v katerem se bodo vozili samo psi.

Radi zabrane, ki pravi, da je prepovedano jemati pse v tramvaj, v lokale in stanovanja, se dviga velik protest vseh pasjih prijateljev, ki groze, da bodo koncem februarja uprizarili na dunajskem Ringu demonstracijo, kakršne Dunaj še ni videl. Zbralo se bo baje nad 100.000 ljudi, vsak bo imel s seboj svojega psa in začelo se bo zavijanje in lajanje, kakršnega še ni bilo, odkar so zapustili Turki dunajsko predmestje. Škoda, da se bo vršila ta demonstracija že potem, ko bo konec pusta.

× Zaroka v Horthyjevi hiši. Najstarejši sin madžarskega državnega upravitelja Horthyja, Nikolaj Horthy, se je te dni zaročil s konteso Consuelo Karoly, hčerko grofa Emerika Karolyja. Zaročenca je 25 let, nevesta je nekoliko mlajša.

× Nevesta angleškega prestolonaslednika in modni krojači. Modni krojači v Ameriki na vso moč želijo, da bi bila zaroka med angleškim prestolonaslednikom in pa švedsko princezino Astrid skoraj objavljena. Obenem je njihova srčna (in denarna) želja, da bi se mladi par skoraj vzel, kajti od vitke postavbe švedske princezine si obetajo velikega zaslužka. Sodiijo namreč, da bo Astrid kot angleška kraljica dajala smer novi modi in da bo njen mož pri tem zelo popustljiv.

× Nov preparat zoper sifilis. V »Praktičnem zdravniku«, ki izhaja na Češkem, objavlja praški venerolog dr. Švestka zanimiv članek o nekem novem preparatu, ki bo baje odprl novo polje zdravljenja sifilisa. Preparat se razpečava kot stovarsol v Franciji, kot spirocid pa na Nemškem. Sestavlja ga je profesor Levediti, član Pasteurjevega instituta v Parizu. Stovarsol se zavziva v obliki pastilje. Baje učinkuje zdravilo osem dni po infekciji s prav dobrim uspehom.

× Najdaljši telefonski kabel na svetu. Pred dobrim mesecem dni so izročili prometu najdaljši telefonski kabel na svetu. To je kabel, ki veže mest New York in Chicago. Kabel meri 1368 kilometrov; najdaljši kabel v Evropi (Berlin-Köln) se ne more meriti z njim niti oddaleč, ker je samo 232 km dolg. Ameriški kabel ima 750 vodov, 250 za telefonsko in 500 za telegrafsko službo.

Razkošno!

Monumentalno!

Senzacionalno!

Robin Hood

Veličasten filmski velumtovor iz dobe kralja Riharda Levostrečnega.

V glavnih vlogah: krasna ENID BEUNET znana iz vefilma »Morski vrag« in slavni DOUGLAS FAIRBANKS ki je zaradi svoje izvanredne gibčnosti zvan »Človek iz gumlja« ali »Človek brez kosti«. Krasna igra. Bogata vsebina. Kolosalna režija. Bogata oprema. Velikanski uspeh pri včerajšnji premijeri. Viteške igre. Krizarski boj Ljubzen in kri. Zahrbnost in maščevanje. Robin Hood in lepa nuna. Vratolomne pustolovščine. Ivan Mali in Rihard Levostrečni, Krasna Marian in njena ljubezen. Vsled velike dolžine filma (Popis v naših izložbah) se vrše predstave točno ob:

3., 5., 7. in 9. uri.

Pri vseh predstavih svira znatno pomnoženi umetniški orkester samo izbrane večnoma Cene navadne! Wagnerjeve skladbe. Cene navadne!

ELIZNI KINO MATICA

vodilni kino v Ljubljani
Telefon 124.

Kulturni pregled

Gledališki repertoarij

Ljubljanska drama
Začetek ob 20. uri.

Petek, 12.: Zaprt.
Sobota, 13.: »Ani Christie«. Premijera. Izv. Nedelja, 14.: ob 15.: »Vdova Rošinka«. Ljudska predstava po znanih cenah. Izv. Ob 20.: »Pegica mojega srca«. Ljudska predstava po znanih cenah. Izv. Ponedeljek, 15.: »Henrik IV.« D. Torek, 16.: Zaprt.

Ljubljanska opera
Začetek ob pol 20. uri.

Petek, 12.: »Trubadur«. Gostovanje Roberta Primožiča iz Zagreba. F. Sobota, 13.: »Don Juan«. D. Nedelja, 14.: ob 15.: »Zvedave ženske«. Ljudska predstava po znanih cenah. Izv. Ponedeljek, 15.: »Don Juan«. B. Torek, 16.: Zaprt. Sreda, 17.: »Večni mornar«. Premijera. Izv.

Mariborsko gledališče
Začetek ob 20. uri.

Sobota, 13.: »Cigani«. D. Premijera.

Ljubljanska opera. V Mozartovi operi Don Juan poje naslovno vlogo baritonist Aleksander Balaban. Ker gospod Balaban ni mogel priti pravočasno iz Beograda v Ljubljano, zato se poje opera Don Juan me sto danes, jutri v soboto 13. t. m. za red D. kakor je bilo to prvotno določeno. Danes zvečer pa se poje opera Trubadur z Robertom Primožičem iz Zagreba v vlogi grofa Lune. V tej operi poje glavne vloge: ga Zaludova, vlogo Leonore, Azuceno ga Thier ryjeva, Inez ga Ribčeva, naslovno vlogo Manrica poje g. Knittel, Ferranda g. Zupan. Predstava se vrši za red P.

Narodno gledališče v Ljubljani. V nede ljo, 14. t. m. bodo v ljubljanskem Narodnem gledališču tri predstave. Drama igra popoldne ob treh Kraljevo veselolozro »Vdova Rošinka« z go. Juvanova, g. Cesarjem in g. Kraljem v glavnih vlogah. Zvečer ob osmih bo prva repiza Američana Evgena O' Neilla drama »Ana Christie« z go. Nablocko, gg. Levlarjem in Cesarjem v glavnih vlogah. V operi bodo peli ob 15. popoldne Wolfia-Ferraria komično opero »Zvedave ženske«, ki se odlikuje po izredno luki vsebini in glasi in snada med neoporečne uspehe letošnje gledališke sezone. V glavnih vlogah nastopijo ga. Lovštevca, ga. Polčeva, gna Potučkova, ga. Ribčeva, gg. Banovec, Janko, Rumpelj, Šubelj, Zupan itd. Vse te predstave so ljudske in veljajo za nje izdatno znižane cene. Opero dirigira kapelnik g. Neffat, režira režiser g. Bučar.

Premijera »Ciganov« na mariborskem odru. Za predpust se je odločilo mariborsko gledališče, da vzprizori zabavno malomestno šaloizro priznanega humorističnega pisatelja Milčinskega, »Cigani« (izdani v zbirki »Slovenske Talije« pod psevdonimom Jakob Dolinar). V igri nastopajo pristni malomestni tipi, ki ih je Milčinski naravnost mojstrski karakteriziral. Dasi so »Cigani« dramatični prvenec pisatelja, se po kvaliteti lahko merijo z marsikatero burko tujega izvora.

Koncert društva »Drave« v Mariboru in v Celju. Društvo »Drava« v Mariboru pride di svoj letni koncert dne 13. marca v Gizi-zovi dvorani v Mariboru, dne 18. marca pa v Celju. Izvajala se bo Sattnerjeva »Jefte-jeva prisega« s soli in orkestrom. Na koncertu bo sodeloval tudi operni basist g. Rumpelj iz Ljubljane. Razen tega se bodo izvala najrodernešje skladbe za ženski, moški in mešani zbor. Občinstvo opozarjamo na koncert in prosimo, da si nabavi vstopnice že v predprodaji, ki se začne te dni.

Nagrade »Jadranske Straže« za najboljše povesti iz pomorskega življenja. Jadran ska Straža v Beogradu razpisuje tri nagrade za najboljše novele in povesti iz našega pomorskega življenja. Značaj vloženi po vesti mora biti novelističen, ali pa mora vsebovati opise naših pomorskih mest, mor ja v splošnem ali takih dogodkov, ki so po svoji prirodi ali pa zgodovini v zvezi z našim morjem. Prispevki naj ne bodo dali ši kakor pet do šest na stroji pisanih strani pisarniškega papirja. Nagrade znašajo: Prva 1000 Din, druga 600 Din in tretja 400 Din. Dela so pisana lahko v slovenskem ali srbohrvaškem jeziku. Rokopisi naj se pošljejo v posebni zalepki, prispevek pa naj bo opremljen s sifro.

Koncert beograjskega akad. društva »Obličje« z Mozartovim sporedom. Dne 17. t. m. priredi akademsko pevsko društvo »Obličje« v Beogradu koncertno produkcijo, ki ima na programu izključno Mozartove skladbe. Med drugim se bosta izvajala uvertura in zbor duhovnikov iz opere »Čarobna piščala«.

Odhod dveh beograjskih pevcev v ino zemstvo na študije. Od Beograda kmleja te dni slovo dva pevca, ki odhajata na izpolnitve glasbenih študij v inozemstvo. Prvi pevec je g. Ertl, član opernega gledališča, drugi pa g. Vasilji Zarič. Ertl, ki je v Beogradu zelo priljubljen, se je poslovil od publike z nastopom v Verdijevi »Traviati«, g. Zarič pa s koncertno prireditvijo. Slednji odhaja v Italijo.

Društvo za srbski jezik in srbsko književnost v Beogradu je imelo v sredo, dne 10. t. m. občni zbor, na katerem je govoril prof. Ibrovac o Forielovih neznanih predavanjih o naši narodni poeziji. M. Budimir pa o sodobni folkloristici. Trifun Grukić je obravnaval postanek pesmi »Onamo onamo Bran. Mihjković pa aktualna vprašanja srbskega književnega jezika.

Nastop mlade pianistke v Beogradu. Dne 7. marca bo koncertirala v Beogradu mlada pianistka gdčna Milka Ginja. Program njenega koncerta obsega skladatelje: Bacha, Rameauja, Schumanna, Smetano, Dvořaka, Fibicha in Milojevića.

Knjigo o čeških gledališčih in o gledaliških umetnikih je napisal znani hrvaški publicist g. Božo Lovrić. Delo izide v Zagrebu.

Tridesetletnico oderskega delovanja ob haja letos češka izralka Marija Hübnerrjeva. Dama je članica Nar. divadla v Pragi ter si je stekla za razvoj oderske umetnosti na Češkem velike zasluze.

Nov praški trio. V Pragi so se združili v nov trio profesorji glasbene akademije: Franc Langer (klavir), Willy Schweyda (violina) in Mauritis Franck (čelo). Skuplao priredi vrsto komornih večerov že v najkrajšem času.

Ivan Cankar v »Književni Republiki«. Krlježova »Književna Republika« objavlja v 9. in 10. številki II. letnika Cankarjevo »Hišo Marije Pomočnice« v nepodpisanem prevodu, katerega je bržčas oskrbel izdajatelj revije, pisatelj Miroslav Krljež. Prevod je gladek in se bere čisto kakor slovenski original ne da bi pri tem trpela barvstost Cankarjeve dikcije.

Literarno-koncertna soareja beograjskih visokošk. Društvo slušateljev beograjskega vseučilišča priredi v kratkem literarno-koncertno soarejo, na kateri bo pela operna pevka ga Liza Popova pesmi Mursorgskega in Griega, Odčna Rozalija Adany bo svirala Liszta, Milica Kostičeva pa bo čitala odlomek iz svoje knjige »Zapiski izgubljene deklice«, ki se pripravlja za tisk.

Razstava Mirodaga Petrovića. V prostorih beograjskega Novinarskega kluba se je te dni otvorila razstava slik Mirodaga Petrovića, slikarja impresionistične smeri. Petrović je študiral v Parizu in uspeva posebno v portretnem in pokrajinskem slikarstvu.

Wagnerjeva »Walküra« v Zagrebu. Na rodno gledališče v Zagrebu pripravila prav kar Wagnerjevo »Walküro« z Rusinjo go Ivonyjevo v naslovni vlogi ter s tenoristom Skupjewskim v vlogi Siegmunda. Partijo Siegelinde bo pela ga Sukhova, vloga Wotana pa g. Marko Vušković. Dirigiral bo g. Milan Sachs.

Dva nova nastopa tenorista Skupjewskega v zagrebski operi. V Zagrebu pride prav kmalu na oder Saint-Saensova opera »Samson in Dalila«. Vlogo Dalile bo pela ob tej priliki ga Pospisilova, vlogo Samsona pa ruski tenorist g. Skupjewski, stalni gost opernega gledališča v Zagrebu. Skupjewski se pripravlja tudi na vlogo v Wagnerjevem »Parsifalu« in bo pel v tej operi za velikončne praznike.

Hans Duhan v Zagrebu. Baritonist Hans Duhan, znani član dunajske Državne opere ki slovi kot izborni koncertni pevec, nastopi na koncertu v Zagrebu v soboto, dne 20. t. m.

Razstava slik pokrajinskega in portretnega značaja s tihozijti pripravila v zagrebskem salonu Ulrich ga Lucija Kučera-Buhmeisterova.

Turneja ljubljanske opere po Bosni in Dalmaciji. Sarajevski listi javljajo, da se je dosegel med gledališko upravo v Sarajevu in vodstvom Nar. gledališča v Ljubljani sporazum glede gostovanja ljubljanske opere v glavnem mestu Bosne. Ljubljansko gledališče je v Sarajevu znano in na dobrem glasu še izza predvojnihi časov. Gostovanje je predvideno za šest večerov in med drugim deli se bosta izvajali tudi operi »Manone« in »Boris Gudunov«. Verjetno je tudi, da pojde ljubljanska opera iz Sarajeva v Mostar, na tam pa v Dubrovnik in Split. Turneja bi tem primeru trajala mesec dni.

Sokol

Sokol I. v Ljubljani priredi v nedeljo dne 14. februarja tekmo moške dece v telovadnici šole na Ledini. Začetek ob 2. pop. Vabimo vse ceni. starše, da prisostvujejo tekmi in se radujejo nad uspehi svoje mladine. Telovadna akademija se bo vršila v nedeljo 14. marca v Unionski dvorani. Društveni javen nastop vseh telovadnih oddelkov bo 6. junija na Taboru. — Zdravo! — Prednakiški zbor.

PLESNE TOALETE NA IZBIRO IN PO NAROČILU!

Modni atelje
MARJA ŠARC
Kongresni trg 4/L

Sax Rohmer:

Rdeči detektiv

Stražnik je odšel in zaprl vrata. Kerry je položil svojo palico na mizo in izpljunil gumi v ogenj v peči. Iz žepa svoje suknje je vzel svež komad in si ga vtaknil med zobe. Nato je vzel stol, sedel poleg peči in strmel v žerjavico.

Sin Sin Wa je iztegnil roko in odprl omarico.

— Policija! Policija! je zakrkal vran.

— Spati moraš, Tling-a-Ling, je dejal Sin Sin Wa.

Vzel je iz omare malika z zelenimi očmi, ga postavil na mizo in zaprl vrata omare. S kosom mehkega usnja, ki ga je od časa do časa vtikal v pločevinasto posodico, je začel snažiti odurni kip.

29 poglavje.

Up in strah.

Monte Irvin je dvignil glavo in žalostno pogledal Margaretino Halley. Mir je vladal v knjižnici stare hiše v Prince's Gate. Le ogenj v kamini je komaj slišno prasketal. Margaretine sive oči so s skrbjo gledale moža, ki je sedel v velikem, usnjatem naslonjaču in je bil videti popolnoma uničen.

— Opojnine! je zamrmral. Opojnine!

Njegovi tovariši iz mestne hiše bi težko spoznali ta glas, tako se je spremenil, in čudili bi se tudi njegovemu obrazu, ki je postal ves drugačen.

— Ali v resnici razumete, dragi gospod Irvin, zakaj sem vam to povedala? je dejala Margaretina prepričevalno. Br. Burton je sicer dejal, da vam tega ne smemo praviti, toda on ne ve, da me sprašujete vsako malenkost. Jaz pa mislim, da je bolje če zveste resnico, čeprav je strašna, boljše je kot da...

— Kot da sumim... še strašnejše, je zašepetal Irvin. Morda imate prav, Miss Halley. Jaz sem vam zelo, zelo hvaležen, da ste mi to povedali. Verujte mi, nikoli ne bom pozabil...

Umolknil je in dvignil oči. Pogled mu je obvisel na sliki njegove žene, potem pa je dejal:

— Če bi bil le vedel.

Irvin je sprejel strašno odkritje mirneje, kot je Margaretina pričakovala. In to jo je še potrdilo v njenem mnenju, da je bilo pravilno, razodeti resnico.

— Jaz bi vam stvar že zdavnaj odkrila, če bi bila od tega odkritja pričakovala kak uspeh. Odkrito moram reči, da sem upala, da bom Rito v doglednem času odvadila njene strašne navade.

— Ali se opojnine niso omenjale v zvezi s tem slučajem? je vprašal Monte Irvin brezizrazno. Namreč v časopisih?

— Za enkrat še ne, je odgovorila. Toda eden današnjih večernih listov že nekaj namigava. Zato sem se odločila, vam vso zadevo točno odkriti, preden vam pridejo na ušesa razna nejasna sumničenja.

— Hvala vam, je dejal, še enkrat najiskrenejša hvala. Ali morda veste, v kaki družbi je Rita dobivala te opojnine in jih zavživala? Margaretina se je za trenutek obotavljala, potem pa je dejala:

— Mislim, da Nina ve.

— Njena služkinja?

— Mislim, da mora ona vedeti.

— Policija jo je že spraševala, je odgovoril. Gotovo jo nadzorujejo.

— Sicer sem pa mnenja, da nima pojma o službi, ki se bavi s prodajo opojnin, je dejala Margaretina. Bila je le zaupnica pri nakupovanju. Prepričana sem, da je tudi ubogi Sir Lucien zavžival opojnine.

— Mislite? je vprašal Irvin tiho. Mislite, da je on tisti, ki je Rito navadil uživati opojnine?

— Margaretina se je ugriznila v ustnice in gledala na tla na rdečo preprogo.

— Nočem obtežiti moža, ki se ne more braniti. Toda... včasih sem bila mnenja, da je bil on tisti.

Nastal je molk. Obadva sta imela isto misel, a noben si je ni upal izreči v besedah.

— Kot vidite, je nadaljevala Margaretina, je jasno, da so Kazmo ščitili ljudje iz najvišjih krogov, ki so udani opojninam, in čisto izključeno je, dobiti od teh ljudi kakih informacij. Razen tega imajo ti ljudje velik vpliv. Sicer ne mislim, da se ga bodo posluževali, da ščitijo Kazmo, pač pa, da ščitijo same sebe.

Monte Irvin jo je prestrašeno pogledal in dejal:

— Ali mislite, da je v interesu teh krogov, da ostane cela zadeva kolikor mogoče nejasna?

Margaretina je pokimala.

— Opojnine so se silno razpasle in to najbolj v najvišji družbi. Ker so pa postale naravnost nezasišane drage in jih je težko dobiti, si nihče ne upa javiti prodajalcev policiji. Vendar sem prepričana, da policija ni zapletena v to zadevo, nasprotno, storila je svojo dolžnost. Na žalost se ji ni posrečilo, odkriti družbe prodajalcev.

— Tudi lord Wrexborough je mnenja, da policija ne more odkriti družbe.

— Mogoče.

— Zato je menda poveril zadevo enemu svojih uradnikov?

— Mogoče.

Monte Irvin je opazoval Margaretino lice in kljub žalostnemu izrazu je opazil, da gleda nekako bolj zaupno. Vendar ni dejal drugega, kot sledeče:

— Vsaka pomoč pride prav. Lord Wrexborough je vaš stric, Miss Halley, toča, ali mislite, da je to tajno postopanje notranjega ministrstva napram policiji pravilno?

Margaretina je za trenutek molče strmel v preprogo na tleh, potem pa je dejala:

— Ne, pošteno ni, po mojem mnenju. Jaz se pa počutim sokrivo pri vsej stvari, kajti kot zdravnica marsikaterih žensk, ki so udane zavživanju opojnin, sem svetovala svojemu stricu k temu koraku.

Monte Irvin je globoko vzdihnil in nehote je pogledal na telefon, ki je stal na stranski mizici. Margaretina se je zdelo, da neprestano pričakuje, da telefon pozvoni in da zve strašno novico. Kadarkoli se je pes, ki je ležal na rogoznicah pred kaminom, zganil ali pa začel gledati proti vratom, se je Irvin vznemiril.

— Ta negotovost, je dejal hlastno, to je najtežje!

O, gospod Irvin, vaš pogum je občudovanja vreden, je resno odgovorila Margaretina. Toda — naglo je popravila, kar je rekla — vsi so prepričani, da se Riti ni nič hudega zgodilo. Ni izključeno, da so ji morilci rekli, da se tekom gotovega časa ne sme javiti in tako se je nekje skrila in čaka.

Monte Irvin jo je po teh besedah živakno pogledal.

MICI MALUS roj. OKORN

FRAN MALUS

poročena

dne 10. februarja 1926.

Tržišče - Bizelsko - Zagreb

Ocarinjenje

vseh uvoznih, izvoznih in tranzitnih pošilk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi **Rajko Turk**, carinski posrednik. Ljubljana, Masarykova cesta 9., nasproti carinarnice. Vse informacije brezplačno!

Salonska obleka

prvovrstna, skoro nova za slokega gošpoda, **se ugodno proda.**

— Naslov pri upravnistvu „Jutra“.

Zakaj Zato, je b'l Dunajski jesenski velesejem 1925 tako uspešen? ker nudi na Dunaju, osrednjem trgu srednje Evrope, 7000 razstavljalcev svoje proizvode v najbogatejši izbi in po najnižjih cenah!

Zato obiščite

10. DUNAJSKI MEDNARODNI VELESEJEM
7.—13. marca 1926.

Posebne prireditve:

Mednarodna razstava avtomobilov in motornih koles „Elektrika v poljedelstvu“ — Lovska razstava — Razstava hranil in užitnin.

Potni vizum nepotreben!

Z velesejmsko izkaznico in potnim listom svo-boden prehod čez mejo!

Znižana vozna po jugoslovanskih in avstrijskih železnica in po Donavi.

Pojasnila vsake vrste in velesejmske izkaznice se dobe pri

Dunajskem velesejmu d. d., Wien VII

in pri častnih uradnih zastopstvih v Ljubljani:

AVSTRJSKI KONZULAT, Turjaški trg št. 4;
ZVEZA ZA TUJSKI PROMET V SLOVENIJI, Aleksandrova cesta št. 8; JOSIP ZIDAR, 755-a Dunajska cesta št. 31.

I raita brezplačno v drž vni razredni loteriji.

Radi reklame prodajamo naslednje dni partijo šatulj z našimi prvovrstnimi in poznanimi proizvodi. V vsaki 20. šatulji se nahaja po 1/4 srečke drž. razredne loterije, s čimer je vsakem našemu odjemalcu dana možnost dobiti, poleg naše prvovrstne in cene parfumerije v srečnem slučaju še **1.000.000 DINARJEV.**

V zelo elegantni šatulji se nahaja: 1 velika steklenica Eau de Cologne prima, 1 Poudre des Perles Fines, 1 Crème Ninette, 1 Shampoing, 1 Dryodent pasta za zobe in 1 parfumska esenca „Le Réve“.

Vse to za neverjetno nizko ceno

150 dinarjev

mesto 250 Din, ako nam vpošljete denar naprej. (Po povzetju 5 Din več). **Interesentom dovoljujemo vsako kontrolo** Srečke zamenjavamo na naše stroške do konca kola, v kolikor ne bi bile prej izžrebane.

PARFUMS DRIAY — PARIS

kraljevi SHS dvorni dobavitelj.

Pošljite denar takoj na naslov: **DEPOT DRIAY, LJUBLJANA 1/49**, ker je število šatulj omejeno. 784-a

Mestni pogrebni zavod

Premnul je nenadoma naš nadvse ljubljani sin in brat, gospod

JANKO PFEIFER

stud. iur.

Pogreb predragega pokojnika se bo vršil v soboto, dne 13. t. m. ob 3 uri pop. iz mrlišnice pri Sv. Krištofu na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 11. februarja 1926.

Ivan in Ivanka Pfeifer, stariši — Vladimir, Marjan, Fr. cler. Vladimir, Joško, bratje — Ivica, sestra.

+

Naznanjamo vsem sorodnikom in znancem, da je dne 10. februarja 1926 ob 9. uri zvečer v starosti 67 let, previden s tolažili sv. vere preminul naš ljubljani oče, stari oče in stric, gospod

Ivan Mokorel

čevljarji mojster v Trzinu.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil dne 12. februarja popoldne na pokopališču v Trzinu.

V Trzinu, dne 11. februarja 1926.

Ivana, soproga — Josip, Ivan, B. a. z. sinovi — Ivana, Franciška, hčeri — Tomaž Jankovič, morn. poroč., zet, Franciška Mokorel roj. Juvan, sinova.

Dobro idoča trgovina umetnega in naravnega cvetja

na drobno in debelo v glavni ulici Zagreba, z lepimi velikimi prostori, se zaradi obiteljskih razmer **proda** strokovnjaku. — Kapara 200.000 Din, ostalo plačljivo v obrokih — Samo resne nudbe naj se pošljejo pod šifro „Cvijete P-137“ na Interklam d. d., Zagreb 1-78, Strossmayerova ul. 6.

Potrebujem

sledeče ko čine lepo oblesanega lesa:

150 kom	8x10 cm	4 m dolžine
100	8x10	5
150	10x10	4
100	10x10	5
100	10x10	6
150 kom	10x13	5
400-00	1x13	6
50	1x13	7
100	10x13	8
30	13x16	4
100	13x16	5
100	13x16	6

Ponudbe naj se pošljejo na trgovino drva **Adam Smuc**, Hrtkovci (Srijem). Cene postavno vagon Nikinci (via Ruma ali s splavom Sava Hrtkovci).

Dražbeni oklic.

Pri podpisnem sodišču bo dne 25. februarja 1926 ob 10. uri dražba zemljišča vl. št. 346 k. o. Statenberga, pošta Makole, obstoječega iz grada in gospodarskih poslopij, cenjenih na 524.000 Din, ter zemljiških parcel in pritlikin, cenjenih na 458.038 Din 22 p. Najmanjši ponudek: 567.358 Din 80 p, vadij 98.203 Din 82 p.

Okrajno sodišče v Slovenski Bistrici, odd. II, dne 9. februarja 1926.

+

Potrli globoke žalosti naznanjamo tužno vest, da je naša ljuba doba mati, teta, sestra, gospa

Ivana Kranjc roj. Nachtigal

gostilničarka in posestnica

danes v četrtek 11. t. m. po mukepolni bolezni, previdena s tolažili svete vere, za vedno zatisla svoje blage oči. Pogreb nepozabne rajke bo v soboto zjutraj iz hiše žalosti v Bukovici št. 11 na pokopališču v Vodice.

Bukovica, 11. februarja 1926.

Žalostni otroci.

Opozorjamo

vse interese, da je pri pismenih vprašanjih, ki naj jih upravništvo pismeno reši, brezpogojno priložiti poštino in manipulacijsko pristojbino v z n e s k u Din 2.— Posebno opozorjamo na to one stranke, ki žele, da se jim po pošti pošlje naslove od malih oglasov. Vsa vprašanja in prošnje glede naslovov od „malih oglasov“ bodo romale v koš, ako ne bo priloženih Din 2.—

Hipotekarna banka

jugoslovanskih hranilnic

Braselj

Hipotekarna

v Ljubljani

Telefon

173

(prej Kranjska deželna banka)

izvršuje vse bančne posle in transakcije

Sprejema vloge na hranilne knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju

ter daje vsakovratne kredite in predjame. Nakup in prodaja valut in deviz.

58 a

RENAULT-AVTOMOBILI

— danes neprekosljivi —

za avto-takse in kot osebnih, za zdravnike in potnike, tovorni in avtobus-vozovi, **ker so najsolidnejši, najtrpežnejši in najcenejši pri uporabi.**

Zastopstvo za Slovenijo: **A. Lampret, Ljubljana, Dunajska cesta 22.**

12663 a

Novi letnik Ljublj. Zvona

je začel izhajati.

Prva številka v jako elegantni povsem novi opremi **prinaša:** Pesmi Pavla Golice, Ivana Cankarja, Frana Elterja, Ivo Peruzzi, romana Juša Kozaka in Franceta Bevka, eseje o Tolstemu in Nietzscheju, o razstavi portretnega slikarstva na Slovenskem ter zgodovinski članek. Prvi pojav Antov. Poleg tega: Književna poročila in Kronika.

Naročila na 46. letnik, ki velja za celo leto 120 Din, za inozemstvo 150 Din, še vedno sprejema

Knjižarna Tiskovne zadruge v Ljubljani.

Prometni zavod za premog, d. d.

v LJUBLJANI

prodaja premog

iz slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

inozemski premog in koks

vsake vrste in vsakega izvora ter priporočamo posebno prvovrstni češkoslovanski in angleški koks za litarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in brikete

Naslov: Prometni zavod za premog, d. d. v Ljubljani

Miklošičeva cesta št. 15/1.

70 a

Klišeeje vseh vrst

v poljubni velikosti za vse vrste eno- in večbarvnega tiska izdeluje v kratkem času

„JUGOGRAFIKA“ KLISARNA

V LJUBLJANI, SV. PETRA NASIP ST. 23.

Naročila sprejema tudi oglasni odtsek uprave „Jutra“, Prešernova ulica 4.